અસ્વીકરણ: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

DISCLAIMER: The translated judgment in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/ her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgment shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.

હોટેલ એન્ડ રેસ્ટોરન્ટ એસોસિએશન અને અન્ય

વિરુદ્ધ

એસ.ટી. એ.આર. ઈન્ડિયા પ્રાઈવેટ લિમિટેડ

૨૪ નવેમ્બર, ૨૦૦૬

[ન્યાયમૂર્તીશ્રી એસ.બી. સિન્હા અને માર્કન્ડેય કાત્જુ]

ટેલિકોમ રેગ્યુલેટરી ઓથોરિટી ઓફ ઈન્ડિયા એક્ટ, ૧૯૯૭;

ધ રજીસ્ટર ઓફ ઈન્ટરકનેક્ટ એગ્રીમેન્ટ્સ (બ્રોડકાસ્ટિંગ એન્ડ કેબલ સર્વિસીસ) રેગ્યુલેશન, ૨૦૦૪ – કોમર્શિયલ ગ્રાહકોને પણ લાગુ પડે છે.

કાયદાઓનું અર્થઘટન;

આદેશો – કાયદા હેઠળ જારી કરાયેલા – તેમને સુમેળભર્યા અને હેતુપૂર્ણ અર્થઘટન આપવા માટે સંયુક્ત રીતે વાંચવા જોઈએ.

શબ્દની વ્યાખ્યા – અન્ય કાયદામાં સમાન શબ્દના અર્થઘટન માટે માર્ગદર્શિકા તરીકે ઉપયોગમાં લઈ શકાતી નથી, ખાસ કરીને એવા કિસ્સામાં જ્યાં કાયદાઓ અલગ–અલગ હેતુઓ માટે ઘડવામાં આવ્યા હોય.

સુપ્રિમ કોર્ટ સમક્ષ નિર્ણય માટેના પ્રશ્નો નીચે મુજબ હતા :–

(૧) શું અપીલકર્તા એસોસિએશનના સભ્યો ગ્રાહકો છે અને, આ રીતે, ટીઆરએઆઈ એક્ટ (TRAI Act) ની કલમ ૧૪ હેઠળ TDSAT ના અધિકારક્ષેત્રનો ઉપયોગ કરવા હકદાર હતા? (૨) શું TRAI દ્વારા ૧૫.૦૧.૨૦૦૪ અને ૧.૧૦.૨૦૦૪ ના રોજ જારી કરાયેલા ટેરિફ ઓર્ડર અપીલકર્તા એસોસિએશનના સભ્યો, એટલે કે હોટલોને એ આધાર પર લાગુ પડતા નથી કે તે વ્યાપારી સંસ્થાઓ છે?

પ્રશ્નોના જવાબ આપતા, કોર્ટે ઠેરવેલ કે

૧.૧. હોટલોના માલિકો મલ્ટી સિસ્ટમ ઓપરેટરો (MSOs) ની વ્યાખ્યાની મર્યાદામાં આવતા નથી પરંતુ હોટલ અને રેસ્ટોરન્ટ એસોસિએશનના સભ્યો હોવાને કારણે, તેઓ ગ્રાહકો છે.

ધ સ્ટેટ ઓફ પંજાબ વિ. મેસર્સ એસોસિએટેડ હોટેલ્સ ઓફ ઈન્ડિયા લિ., [૧૯૭૨] ૧ એસ.સી.સી. ૪૭૨, નોર્ધન ઈન્ડિયા કેટરર્સ (ઈન્ડિયા) લિ. વિ. લેફ્ટનન્ટ ગવર્નર ઓફ દિલ્હી, [૧૯૭૮] ૪ એસ.સી.સી. ૩૬ અને નોર્ધન ઈન્ડિયા કેટરર્સ (ઈન્ડિયા) લિ. વિ. લેફ્ટનન્ટ ગવર્નર ઓફ દિલ્હી, [૧૯૮૦] ૨ એસ.સી.સી. ૧૬૭ પર આધાર રાખવામાં આવ્યો.

૨.૧. જ્યારે અધિકારક્ષેત્ર છીનવી લેવાની વાત હોય, ત્યારે કાયદાની જોગવાઈનું કડક અર્થઘટન આવશ્યક છે.

૨.૨. TRAI એક્ટ અને તે હેઠળના વિવિધ આદેશોને સંયુક્ત રીતે વાંચવા જરૂરી છે જેથી તેનું સુમેળભર્યું અને હેતુપૂર્ણ અર્થઘટન કરી શકાય.

૨.૩. એક કાયદામાં આપેલ શબ્દની વ્યાખ્યાનો ઉપયોગ બીજા કાયદામાં સમાન શબ્દના અર્થઘટન માટે માર્ગદર્શિકા તરીકે કરી શકાતો નથી, ખાસ કરીને એવા કિસ્સામાં જ્યાં કાયદાઓ અલગ–અલગ હેતુઓ માટે ઘડવામાં આવ્યા હોય.

હરિ ખેમુ ગવલી વિ. ડેપ્યુટી કમિશનર ઓફ પોલીસ, બોમ્બે અને અન્ય, AIR (૧૯૫૬) SC ૫૫૯; મેસર્સ MSCO. પ્રાઈવેટ લિ. વિ. યુનિયન ઓફ ઈન્ડિયા અને અન્ય, [૧૯૮૫] ૧ એસ.સી.સી. ૫૧; મહેશ્વરી ફિશ સીડ ફાર્મ વિ. ટી.એન. ઈલેક્ટ્રીસીટી બોર્ડ અને અન્ય, [૨૦૦૪] ૪ એસ.સી.સી. ૭૦૫ અને ટાટા કન્સલ્ટન્સી સર્વિસીસ વિ. સ્ટેટ ઓફ એ.પી. [૨૦૦૫] ૧ એસ.સી.સી. ૩૦૮, અનુસરવામાં આવ્યા.

ડેપ્યુટી ચીફ કંટ્રોલર ઓફ ઈમ્પોર્ટ્સ એન્ડ એક્સપોર્ટ્સ, ન્યૂ દિલ્હી વિ. કે.ટી. કોસલરામ અને અન્ય, [૧૯૭૦] ૩ એસ.સી.સી. ૮૨ અને શ્રી મીનાક્ષી મિલ્સ લિ. વિ. યુનિયન ઓફ ઈન્ડિયા, [૧૯૭૪] ૧ એસ.સી.સી. ૪૬૮, સંદર્ભ લેવામાં આવ્યો. સિલ્ક લિ. વિ. ટેક્સટાઈલ્સ કમિટી અને અન્ય, [૧૯૮૯] સપ્લ ૧૦ એસ.સી.સી. ૧૬૮, લાગુ પડતા નથી તેમ ઠેરવેલ.

૩.૧. જે બાકાત રાખવામાં આવ્યું છે તે વ્યક્તિગત ગ્રાહકની ફરિયાદ છે અને ગ્રાહકોના જૂથની નહીં અને આમ, TDSAT સેવા પ્રદાતા સામે ગ્રાહકોના જૂથ દ્વારા કરાયેલી ફરિયાદ સાંભળવા માટે હકદાર રહેશે.

૪.૧. ૩૧.૧૨.૨૦૦૪ ના રોજ TRAI દ્વારા જારી કરાયેલ ધ રજીસ્ટર ઓફ ઈન્ટરકનેક્ટ એગ્રીમેન્ટ્સ (બ્રોડકાસ્ટિંગ એન્ડ કેબલ સર્વિસીસ) રેગ્યુલેશન, ૨૦૦૪ માં વ્યાખ્યાયિત 'ગ્રાહક' (consumer) એટલે કે દેશમાં કોઈપણ બ્રોડકાસ્ટિંગ સેવાનો સબ્સ્ક્રાઇબર હોય તેવી કોઈપણ

વ્યક્તિ, તે ૧૯૮૬ ના કાયદા હેઠળના 'ગ્રાહક' ની વ્યાખ્યા પર પ્રભુત્વ ધરાવશે. મોર્ગન સ્ટેનલી મ્યુચ્યુઅલ ફંડ વિ. કાર્તિક દાસ, [૧૯૯૪] ૪ એસ.સી.સી. ૨૨૫, અલગ તારવેલ.

૪.૨. જ્યાં સુધી TRAI પોતે ગ્રાહકો અને કોમર્શિયલ ગ્રાહકો વચ્ચે કોઈ ભેદ પાડતું નથી અને અલગ–અલગ ટેરિફ નક્કી કરતું નથી, ત્યાં સુધી કોમર્શિયલ યુઝર્સ/સબ્સ્ક્રાઇબર્સની શ્રેણીને ઓળખી કાઢવી જેથી TRAI એક્ટની લાગુ પડવાની બાબતને બાકાત રાખી શકાય, તે પ્રશ્ન ઊભો થતો નથી અને થઈ શકે નહીં. ૨૦૦૪ ના ટેરિફ ઓર્ડરમાં "કેબલ સબ્સ્ક્રાઇબર્સ" શબ્દોને વ્યાખ્યાયિત કરવામાં આવ્યા ન હતા અને આમ, સામાન્ય કેબલ ગ્રાહક અને કોમર્શિયલ કેબલ ગ્રાહક વચ્ચે કોઈ સ્પષ્ટ ભેદ પાડવામાં આવ્યો ન હતો. ટીવી સિગ્નલ સપ્લાયની પ્રકૃતિ અલગ અને ભિન્ન નથી બલ્કે તે ઘરેલું ગ્રાહકો અને કોમર્શિયલ ગ્રાહકો બંને માટે સમાન છે.

૪.૩. કોમર્શિયલ કેબલ સબ્સ્ક્રાઇબર્સ TRAI ના નિયમનકારી અધિકારક્ષેત્રની બહાર નથી, અન્યથા જે હેતુ અને ઉદ્દેશ્ય માટે TRAI એક્ટ ઘડવામાં આવ્યો હતો તે નિષ્ફળ જશે.

૫.૧. જ્યારે કોઈ સત્તાનો ચોક્કસ રીતે ઉપયોગ કરવાનો હોય, ત્યારે તેનો તે જ રીતે ઉપયોગ થવો જોઈએ અથવા બિલકુલ ન થવો જોઈએ. TDSAT એ તેના અપીલીય અધિકારક્ષેત્રનો ઉપયોગ ન કર્યો હોવાથી, તે કોઈ નિર્દેશ આપી શકે નહીં કે TRAI તેનું પાલન કરી શકે નહીં. મોહિન્દર સિંઘ ગિલ અને અન્ય વિ. ધ ચીફ ઈલેક્શન કમિશનર, ન્યૂ દિલ્હી અને અન્ય, AIR (૧૯૭૮) SC ૮૫૧, કમિશનર ઓફ પોલીસ વિ. ગોરધનદાસ ભાનજી, AIR (૧૯૫૨) SC ૧૬, હિન્દુસ્તાન પેટ્રોલિયમ કોર્પોરેશન લિ. વિ. ડેરિયસ શાપુર ચેનાઈ, [૨૦૦૫] ૭ એસ.સી.સી. ૬૨૭ અને આર.એસ. ગર્ગ વિ. સ્ટેટ ઓફ યુ.પી. અને અન્ય, (૨૦૦૬) ૭ સ્કેલ ૪૦૫, પર આધાર રાખવામાં આવ્યો.

સિવિલ અપીલીય અધિકારક્ષેત્ર: સિવિલ અપીલ નં. ૨૦૬૧ ઓફ ૨૦૦૬. ટેલિકોમ ડિસ્પ્યુટ્સ સેટલમેન્ટ એન્ડ એપેલેટ ટ્રિબ્યુનલ (TDSAT) ન્યૂ દિલ્હીના પિટિશન નં. ૮૦ (સી) ઓફ ૨૦૦૫ માં ૧૭–૧–૨૦૦૬ ના ચુકાદા અને આદેશ પરથી.

અરુણ જેટલી, કે.કે. વેણુગોપાલ, પી.એચ. પારેખ, સમીર પારેખ, એસ.આર. કુમાર, સુશ્રી એસ. શર્મા, સુશ્રી રુક્મિણી (મેસર્સ પી.એચ. પારેખ એન્ડ કંપની માટે), ઋષિ અગ્રવાલ, અંકુર તલવાર, મહેશ અગ્રવાલ, ઈ.સી. અગ્રવાલ અને રાજીવ કુમાર બંસલ અપીલકર્તાઓ માટે. દુષ્યંત દવે, અશોક દેસાઈ, ગોપાલ જૈન, સુશ્રી રૂબી સિંઘ આહુજા, સુશ્રી કનિકા અગ્નિહોત્રી, શ્રીમતી માણિક કરંજાવાલા, એન. ગણપતિ, મનીષ સિંઘ, સુશ્રી સુષ્મા મનચંદા, આદિત્ય નારાયણ, મહિન્દર સિંઘ, શ્રીમતી પ્રતિભા એમ. સિંઘ, ગૌરવ શર્મા, તેજવીર ભાટિયા, યોગિન્દર હાંડુ, સંજય કપૂર, શ્રીમતી શુભ્રા કપૂર, રાજીવ કપૂર, સુશ્રી આરતી સિંઘ, જય સાવલા અને સુશ્રી રીના બગ્ગા સામાવાળાઓ / પ્રતિવાદીઓ માટે.

કોર્ટનો ચુકાદો ન્યાયમૂર્તિ એસ.બી. સિંહા દ્વારા આપવામાં આવેલ.

એસ.બી. સિંહા, ન્યાયમૂર્તિ: અપીલકર્તાઓ હોટલ એસોસિએશન ઓફ ઈન્ડિયા અને હોટલ એન્ડ રેસ્ટોરન્ટ ઓનર્સ એસોસિએશન (વેસ્ટર્ન ઈન્ડિયા), EIH લિમિટેડ અને ઈસ્ટર્ન ઈન્ટરનેશનલ હોટેલ્સ લિ. ના સભ્યો છે. હોટલ એસોસિએશન ઓફ ઈન્ડિયાના સભ્યો મોટી હોટલોના માલિકો છે જ્યારે હોટલ એન્ડ રેસ્ટોરન્ટ ઓનર્સ એસોસિએશન (વેસ્ટર્ન ઈન્ડિયા) ના સભ્યો નાની હોટલોના માલિકો છે. તેઓ તેમના મહેમાનોને ટેલિવિઝન સેવાઓ પૂરી પાડે છે. અહીં સામાવાળાઓ / પ્રતિવાદીઓ બ્રોડકાસ્ટર અથવા વિતરકો છે.

બ્રોડકાસ્ટર્સ દ્વારા વાસ્તવિક ગ્રાહકોને પૂરી પાડવામાં આવતી ટેલિવિઝન સેવાઓ કેબલ અથવા મલ્ટી સિસ્ટમ ઓપરેટર્સ (MSOs) ના વિતરણ દ્વારા હાથ ધરવામાં આવે છે. જ્યાં સામાન્ય રીતે

નાની હોટલોમાં કેબલ ઓપરેટરો તમામ રૂમમાં સિગ્નલ આપે છે જેના માટે અલગથી ચાર્જ લેવામાં આવે છે; મોટી હોટલોમાં પૂરી પાડવામાં આવતી સેવાઓ 'હેડ એન્ડ' (Head End) તરીકે ઓળખાતા સાધનો દ્વારા હોય છે. સિગ્નલો સેટેલાઈટ દ્વારા મેળવવામાં આવે છે. તેઓ બ્રોડકાસ્ટર્સ સાથે સીધા કરાર ધરાવે છે.

સંસદે દેશમાં કેબલ ટેલિવિઝન નેટવર્કની કામગીરીનું નિયમન કરવા અને તેની સાથે જોડાયેલી અથવા આકસ્મિક બાબતો માટે કેબલ ટેલિવિઝન નેટવર્ક્સ (રેગ્યુલેશન) એક્ટ, ૧૯૯૫ (ત્યારપછી "૧૯૯૫ એક્ટ" તરીકે ઓળખાશે) ઘડ્યો.

૧૯૯૫ એક્ટની કલમ ૨ માં વ્યાખ્યાયિત કર્યા મુજબ "કેબલ ઓપરેટર", "કેબલ સર્વિસ" અને "કેબલ ટેલિવિઝન નેટવર્ક" નીચે મુજબ વાંચે છે: "(aa) 'કેબલ ઓપરેટર' એટલે એવી કોઈપણ વ્યક્તિ જે કેબલ ટેલિવિઝન નેટવર્ક મારફતે કેબલ સેવા પૂરી પાડે છે અથવા અન્યથા કેબલ ટેલિવિઝન નેટવર્કના સંચાલન અને કામગીરીને નિયંત્રિત કરે છે અથવા તેના માટે જવાબદાર છે; (b) 'કેબલ સર્વિસ' એટલે કોઈપણ બ્રોડકાસ્ટ ટેલિવિઝન સિગ્નલના કેબલ દ્વારા પુનઃપ્રસારણ સહિત કાર્યક્રમોનું કેબલ દ્વારા પ્રસારણ; (c) 'કેબલ ટેલિવિઝન નેટવર્ક' એટલે એવી કોઈપણ સિસ્ટમ કે જે ક્લોઝ્ડ ટ્રાન્સમિશન પાથ અને સંલગ્ન સિગ્નલ જનરેશન, નિયંત્રણ અને વિતરણ સાધનોના સમૂહની બનેલી હોય, જે બહુવિધ સબ્સ્ક્રાઇબર્સ દ્વારા રિસેપ્શન માટે કેબલ સેવા પૂરી પાડવા માટે રચાયેલ છે;"

૧૯૯૫ એક્ટનું પ્રકરણ II કેબલ ટેલિવિઝન નેટવર્કની નોંધણી થયા પછી જ તેનું સંચાલન કરવાની જોગવાઈ કરે છે. ૧૯૯૫ એક્ટની કલમ ૪–એ એડ્રેસેબલ સિસ્ટમ દ્વારા કાર્યક્રમોના પ્રસારણની જોગવાઈ કરે છે. કેબલ ઓપરેટરોની કામગીરીના સંદર્ભમાં કેટલાક નિયમો ૧૯૯૫ એક્ટમાં પૂરા પાડવામાં આવ્યા છે. કલમ ૪–એ ની પેટા–કલમ (૯) જે આપણા હેતુ માટે

સંબંધિત છે તે નીચે મુજબ વાંચે છે: "(૯) દરેક કેબલ ઓપરેટર નિયત ફોર્મ અને રીતે કેન્દ્ર સરકારને એક રિપોર્ટ સબમિટ કરશે જેમાં નીચેની માહિતી હશે – (૧) કુલ સબ્સ્ક્રાઇબર્સની સંખ્યા; (૨) સબ્સ્ક્રિપ્શન દરો; (૩) બેઝિક સર્વિસ ટિયરમાં પ્રસારિત થતા કાર્યક્રમો અથવા પે ચેનલ પર પ્રસારિત થતા ચોક્કસ કાર્યક્રમ અથવા કાર્યક્રમોનો સમૂહ મેળવતા સબ્સ્ક્રાઇબર્સની સંખ્યા, આવા કેબલ ઓપરેટર દ્વારા કેબલ ટેલિવિઝન નેટવર્ક મારફતે પૂરી પાડવામાં આવતી કેબલ સેવાઓના સંદર્ભમાં, અને આવો રિપોર્ટ સમયાંતરે નિયત અંતરાલો પર સબમિટ કરવામાં આવશે અને તેમાં કેબલ ઓપરેટર દ્વારા કોઈપણ બ્રોડકાસ્ટરને ચૂકવવાપાત્ર રકમનો દર, જો કોઈ હોય તો, પણ સમાવિષ્ટ હશે."

વર્ષ ૧૯૯૭ માં, ટેલિકોમ રેગ્યુલેટરી ઓથોરિટી ઓફ ઈન્ડિયા એક્ટ, ૧૯૯૭ (ત્યારપછી "TRAI એક્ટ") ઘડવામાં આવ્યો હતો જે ૨૮ માર્ચ, ૧૯૯૭ થી અમલમાં આવ્યો હતો. TRAI એક્ટના કારણે, ટેલિકોમ રેગ્યુલેટરી ઓથોરિટી ઓફ ઈન્ડિયા (TRAI) અને ટેલિકોમ ડિસ્પ્યુટ્સ સેટલમેન્ટ એન્ડ એપેલેટ ટ્રિબ્યુનલ (TDSAT) તરીકે ઓળખાતી અપીલીય સત્તાની રચના કરવામાં આવી હતી.

"સર્વિસ પ્રોવાઈડર" અને "ટેલિકોમ્યુનિકેશન સર્વિસ" ને TRAI એક્ટની કલમો ૨(૧)(j) અને ૨(૧)(k) માં નીચેના શબ્દોમાં વ્યાખ્યાયિત કરવામાં આવ્યા છે: "(j) 'સર્વિસ પ્રોવાઈડર' એટલે સેવા પ્રદાતા તરીકે સરકાર અને તેમાં લાયસન્સધારકનો સમાવેશ થાય છે; (k) 'ટેલિકોમ્યુનિકેશન સર્વિસ' એટલે કોઈપણ વર્ણનની સેવા (જેમાં ઈલેક્ટ્રોનિક મેઈલ, વોઈસ મેઈલ, ડેટા સેવાઓ, ઓડિયો ટેક્સ સેવાઓ, વિડિયો ટેક્સ સેવાઓ, રેડિયો પેજિંગ અને સેલ્યુલર મોબાઈલ ટેલિફોન સેવાઓનો સમાવેશ થાય છે) જે ચિહ્નો, સિગ્નલો, લેખન, ઈમેજો અને અવાજો અથવા કોઈપણ પ્રકારની બુદ્ધિના પ્રસારણ અથવા રિસેપ્શન દ્વારા વાયર, રેડિયો, વિઝ્યુઅલ અથવા અન્ય ઈલેક્ટ્રોમેગ્નેટિક માધ્યમો દ્વારા વપરાશકર્તાઓને ઉપલબ્ધ કરાવવામાં આવે છે પરંતુ

તેમાં બ્રોડકાસ્ટિંગ સેવાઓનો સમાવેશ થશે નહીં: પરંતુ શરત એ છે કે કેન્દ્ર સરકાર બ્રોડકાસ્ટિંગ સેવાઓ સહિત અન્ય સેવાઓને ટેલિકોમ્યુનિકેશન સેવાઓ તરીકે સૂચિત કરી શકે છે."

TRAI એક્ટની કલમ ૨(૧)(k) સાથે જોડાયેલી શરત હેઠળ તેની સત્તાનો ઉપયોગ કરીને, કેન્દ્ર સરકારે ૦૯.૦૧.૨૦૦૪ ના રોજ બ્રોડકાસ્ટિંગ અને કેબલ સેવાઓને ટેલિકોમ્યુનિકેશન સેવાઓ તરીકે સૂચિત કરતું જાહેરનામું બહાર પાડ્યું.

૧૫.૦૧.૨૦૦૪ ના રોજ, "ધ ટેલિકોમ્યુનિકેશન (બ્રોડકાસ્ટિંગ એન્ડ કેબલ) સર્વિસીસ ટેરિફ ઓર્ડર, ૨૦૦૪" તરીકે ઓળખાતો ટેરિફ ઓર્ડર TRAI દ્વારા જારી કરવામાં આવ્યો હતો જેમાં ૨૬.૧૨.૨૦૦૩ ના રોજ પ્રવર્તમાન ચાર્જિસને ફ્રીઝ કરવામાં આવ્યા હતા જ્યાં સુધી તે ચાર્જિસને લગતા વિવિધ મુદ્દાઓ પર તેના દ્વારા અંતિમ નિર્ણય લેવામાં ન આવે. આ કન્ડિશનલ એક્સેસ સિસ્ટમ (CAS) અને નોન–CAS બંને વિસ્તારોમાં લાગુ પડતો હતો. સદર ટેરિફ ઓર્ડરમાં ૧૦.૦૩.૨૦૦૪ ના રોજ સુધારો કરવામાં આવ્યો હતો જે "ધ ટેલિકોમ્યુનિકેશન (બ્રોડકાસ્ટિંગ એન્ડ કેબલ) સર્વિસીસ ટેરિફ (ફર્સ્ટ એમેન્ડમેન્ટ) ઓર્ડર, ૨૦૦૪" તરીકે ઓળખાય છે, જેની શરતો મુજબ CAS અને નોન–CAS વિસ્તારોનું વર્ગીકરણ અને બિન–વર્ગીકરણ નાબૂદ કરવામાં આવ્યું હતું. ચેન્નાઈને, જોકે, તેની કામગીરીમાંથી બાકાત રાખવામાં આવ્યું હતું. સદર આદેશમાં ૧૩.૦૮.૨૦૦૪ ના રોજ ફરીથી સુધારો કરવામાં આવ્યો હતો જેની સાથે અમારે અહીં કોઈ નિસ્બત નથી.

આશરે ૧.૧૦.૨૦૦૪ ના રોજ, કેબલ અને બ્રોડકાસ્ટિંગ સેવાઓ માટે "ધ ટેલિકોમ્યુનિકેશન (બ્રોડકાસ્ટિંગ એન્ડ કેબલ) સર્વિસીસ (સેકન્ડ) ટેરિફ ઓર્ડર, ૨૦૦૪" નામનો નવો ટેરિફ ઓર્ડર TRAI દ્વારા જારી કરવામાં આવ્યો હતો. તેણે અન્ય બાબતોની સાથે MSOs, બ્રોડકાસ્ટર્સ અને કેબલ ઓપરેટરો જેવી વિવિધ સંસ્થાઓ માટે વ્યાખ્યાઓ નક્કી કરી અને પ્રથમ ટેરિફ ઓર્ડર દ્વારા નિર્ધારિત સીલિંગ/ફ્રીઝનો પુનરોચ્ચાર કર્યો. તેમાં "બ્રોડકાસ્ટર", "બ્રોડકાસ્ટિંગ સેવાઓ", "કેબલ ઓપરેટર", "કેબલ સેવા" અને "કેબલ ટેલિવિઝન નેટવર્ક" ની વ્યાખ્યાઓ આપવામાં આવી હતી જે નીચે મુજબ છે:

"(a) 'બ્રોડકાસ્ટર' એટલે વ્યક્તિ, વ્યક્તિઓનો સમૂહ, જાહેર અથવા કોર્પોરેટ સંસ્થા, પેઢી અથવા કોઈપણ સંસ્થા અથવા બોડી સહિત કોઈપણ વ્યક્તિ જે બ્રોડકાસ્ટિંગ સેવા પૂરી પાડે છે અને તેમાં તેની અધિકૃત વિતરણ એજન્સીઓનો સમાવેશ થાય છે; (b) 'બ્રોડકાસ્ટિંગ સેવાઓ' એટલે ચિહ્નો, સિગ્નલો, લેખન, ચિત્રો, ઈમેજો અને તમામ પ્રકારના અવાજો જેવા કોઈપણ સ્વરૂપના સંદેશાવ્યવહારનું અંતરિક્ષ દ્વારા અથવા કેબલ દ્વારા ઈલેક્ટ્રો મેગ્નેટિક તરંગોના પ્રસારણ દ્વારા પ્રસારણ જે સામાન્ય જનતા દ્વારા સીધી કે આડકતરી રીતે પ્રાપ્ત કરવાના હેતુથી હોય અને તેના તમામ વ્યાકરણ સંબંધી ફેરફારો અને સમાન અભિવ્યક્તિઓનું તે મુજબ અર્થઘટન કરવામાં આવશે; (c) 'કેબલ ઓપરેટર' એટલે એવી કોઈપણ વ્યક્તિ જે કેબલ ટેલિવિઝન નેટવર્ક મારફતે કેબલ સેવા પૂરી

પાડે છે અથવા અન્યથા કેબલ ટેલિવિઝન નેટવર્કના સંચાલન અને કામગીરીને નિયંત્રિત કરે છે અથવા તેના માટે જવાબદાર છે; (d) 'કેબલ સેવા' એટલે કોઈપણ બ્રોડકાસ્ટ ટેલિવિઝન સિગ્નલના કેબલ દ્વારા પુનઃપ્રસારણ સહિત કાર્યક્રમોનું કેબલ દ્વારા પ્રસારણ; (e) 'કેબલ ટેલિવિઝન નેટવર્ક' એટલે એવી કોઈપણ સિસ્ટમ કે જે ક્લોઝ્ડ ટ્રાન્સમિશન પાથ અને સંલગ્ન સિગ્નલ જનરેશન, નિયંત્રણ અને વિતરણ સાધનોના સમૂહની બનેલી હોય જે બહુવિધ સબ્સ્ક્રાઇબર્સ દ્વારા રિસેપ્શન માટે કેબલ સેવા પૂરી પાડવા માટે રચાયેલ છે;"

ટેરિફના સંદર્ભમાં, એવું જણાવવામાં આવ્યું હતું: "ટેક્સ સિવાય, ચૂકવવાપાત્ર ચાર્જિસ (a) કેબલ ઓપરેટરને કેબલ સબ્સ્ક્રાઇબર્સ દ્વારા; (b) મલ્ટી સિસ્ટમ ઓપરેટરો/બ્રોડકાસ્ટર્સ (તેમની અધિકૃત વિતરણ એજન્સીઓ સહિત) ને કેબલ ઓપરેટરો દ્વારા; અને (c) બ્રોડકાસ્ટર્સ (તેમની અધિકૃત વિતરણ એજન્સીઓ સહિત) ને મલ્ટી સિસ્ટમ ઓપરેટરો દ્વારા, જે ૨૬ ડિસેમ્બર ૨૦૦૩ ના રોજ પ્રવર્તમાન હતા, તે ફ્રી–ટુ–એર અને પે ચેનલો બંનેના સંદર્ભમાં સીલિંગ રહેશે.

પરંતુ શરત એ છે કે જો ૨૬.૧૨.૨૦૦૩ પછી રજૂ કરાયેલી કોઈપણ નવી પે ચેનલ(લો) અથવા ૨૬.૧૨.૨૦૦૩ ના રોજ ફ્રી–ટુ–એર ચેનલ(લો) હોય તેવી કોઈપણ ચેનલ(લો)ને ત્યારબાદ પે ચેનલ(લો)માં રૂપાંતરિત કરવામાં આવે, તો ઉપર દર્શાવેલ સીલિંગને ઓળંગી શકાય છે, પરંતુ માત્ર ત્યારે જ જો નવી ચેનલ(લો) સ્ટેન્ડ અલોન ધોરણે, વ્યક્તિગત રીતે અથવા નવા, અલગ બુકે(ઓ)

ના ભાગ રૂપે પૂરી પાડવામાં આવે અને નવી ચેનલ(લો) નો ૨૬.૧૨.૨૦૦૩ ના રોજ કોઈ ચોક્કસ બ્રોડકાસ્ટર દ્વારા પૂરા પાડવામાં આવતા બુકેમાં સમાવેશ કરવામાં ન આવ્યો હોય. ઉપર જણાવેલ સીલિંગને જે હદ સુધી ઓળંગી શકાય તે નવી ચેનલો માટેના દરો સુધી મર્યાદિત રહેશે. નવી પે ચેનલ(લો) તેમજ ૨૬.૧૨.૨૦૦૩ ના રોજ ફ્રી–ટુ–એર રહેલી અને ત્યારબાદ પે ચેનલ(લો) માં રૂપાંતરિત થયેલી ચેનલ(લો) માટેના દરો ૨૬.૧૨.૨૦૦૩ ના રોજ સમાન ચેનલોના દરો સમાન હોવા જોઈએ: વધુમાં શરત એ છે કે જો મલ્ટી સિસ્ટમ ઓપરેટર અથવા કેબલ ઓપરેટર ૨૬.૧૨.૨૦૦૩ ના રોજ દર્શાવવામાં આવતી પે ચેનલોની સંખ્યામાં ઘટાડો કરે છે, તો ૨૬.૧૨.૨૦૦૩ ના રોજ સમાન ચેનલોના દરોને ધ્યાનમાં રાખીને સીલિંગ ચાર્જ ઘટાડવામાં આવશે."

૧.૧૨.૨૦૦૪ ના રોજ, ટેલિકોમ્યુનિકેશન (બ્રોડકાસ્ટિંગ એન્ડ કેબલ) સર્વિસીસ (સેકન્ડ) ટેરિફ (સેકન્ડ એમેન્ડમેન્ટ) ઓર્ડર, ૨૦૦૪ સૂચિત કરવામાં આવ્યો હતો જેમાં કુગાવાને કારણે ચાર્જિસમાં ૭% ના વધારાની પરવાનગી આપવામાં આવી હતી. ૩૧.૧૨.૨૦૦૪ ના રોજ TRAI દ્વારા "ધ રજીસ્ટર ઓફ ઈન્ટરકનેક્ટ એગ્રીમેન્ટ્સ (બ્રોડકાસ્ટિંગ એન્ડ કેબલ સર્વિસીસ) રેગ્યુલેશન, ૨૦૦૪" તરીકે ઓળખાતો નિયમ જારી કરવામાં આવ્યો હતો જેમાં 'ગ્રાહક' (consumer) ની વ્યાખ્યા 'દેશમાં કોઈપણ બ્રોડકાસ્ટિંગ સેવા(ઓ) નો સબ્સ્ક્રાઇબર હોય તેવી કોઈપણ વ્યક્તિ' તરીકે કરવામાં આવી હતી.

બ્રોડકાસ્ટર્સે ઘરેલું ગ્રાહકોને ટેલિવિઝન સેવાઓ પૂરી પાડવા માટે ચાર્જ નક્કી કર્યા હતા. તેઓએ હોટલોના દરો વધારવાની માંગણી એવા આધારે કરી હતી કે TRAI એ કુગાવાના આધારે ૨૬.૧૨.૨૦૦૩ (સીલિંગ રેટ) ના રોજ પ્રવર્તમાન દરો પર ૭% નો વધારો કરવાની જાહેરાત કરી હતી. અપીલકર્તાઓ, હોટલ એસોસિએશનો તેની લાગુ પડવાની બાબતનો વિવાદ કરતા નથી.

હોટલોને આપવામાં આવતી સેવાઓના દરોમાં કથિત મનસ્વી વધારાને ધ્યાનમાં રાખીને, અપીલકર્તાઓ હોટલ એસોસિએશનોએ TRAI ના હસ્તક્ષેપની માંગણી કરી હતી જેથી તેઓ તેમના સંબંધિત ટેલિવિઝન ચેનલ બ્રોડકાસ્ટર્સ દ્વારા ફીડના સતત પુરવઠા માટે, કરારોના નવીકરણ અંગે તેમના સભ્યોને માર્ગદર્શન આપી શકે, અને જણાવ્યું કે: "બ્રોડકાસ્ટર્સ દ્વારા માંગવામાં આવેલ દરોમાં સૂચિત વધારો સંપૂર્ણપણે મનસ્વી અને કોઈપણ આધાર કે વાજબીપણા વિનાનો છે. તે બ્રોડકાસ્ટર્સ દ્વારા તેમની ઈજારાશાહી સ્થિતિનું ખુલ્લું પ્રદર્શન છે, જેમણે એક કાર્ટેલ બનાવ્યું છે. આ હોટલોના શોષણ સમાન છે, જેમને ૩૦ માર્ચ, ૨૦૦૫ સુધીમાં દરોમાં એકતરફી વધારાનું પાલન કરવા સિવાય કોઈ વિકલ્પ છોડવામાં આવ્યો નથી અને જો તેઓ નિષ્ફળ જશે તો તેમની ચેનલો નિષ્ક્રિય કરી દેવામાં આવશે.

<u>એ વાતની પ્રશંસા કરવામાં આવશે કે હોટલોમાં ટેલિવિઝન ચેનલો જોવી એ પ્રવાસીઓ અને આંતરરાષ્ટ્રીય મુસાફરો માટે એક મહત્વપૂર્ણ અતિથિ સુવિધા છે, જેઓ એવી હોટલોમાં રોકાય છે જે અન્ય દેશો સાથે તુલનાત્મક ધોરણોની</u>

સુવિધાઓ અને સેવાઓ પૂરી પાડે છે. જો ૩૦ માર્ચ, ૨૦૦૫ થી ચેનલને નિષ્ક્રિય કરવાની ધમકીનો અમલ કરવામાં આવશે તો તેના પરિણામે આંતરરાષ્ટ્રીય મુલાકાતીઓ અને હોટલોમાં રોકાયેલા પ્રવાસીઓને ભારે અસુવિધા થશે અને તેમની ફરિયાદો આવશે. તે ભારતમાં પ્રવાસનની છબી માટે અત્યંત હાનિકારક અને નુકસાનકારક હશે અને સરકાર અને પ્રવાસન ઉદ્યોગ ભારતમાં પ્રવાસનને પ્રોત્સાહન આપવા માટે જાહેર ખાનગી ભાગીદારીમાં સંયુક્ત રીતે લઈ રહેલા વિવિધ પગલાંઓને નબળા પાડશે."

TRAI દ્વારા બ્રોડકાસ્ટર્સને નોટિસો જારી કરવામાં આવી હતી. જોકે, બ્રોડકાસ્ટર્સ દ્વારા માંગવામાં આવેલા દરો ચૂકવવામાં ન આવે તો સેવાઓ કાપી નાખવાની ધમકીને ધ્યાનમાં રાખીને, અપીલકર્તા, હોટલ એસોસિએશન ઓફ ઈન્ડિયાએ TDSAT સમક્ષ અરજી નં. ૩૨(સી) ઓફ ૨૦૦૫ તરીકે ચિહ્નિત થયેલ અરજી દાખલ કરી હતી જેમાં અન્ય બાબતોની સાથે નીચેની રાહતો માટે અરજ કરવામાં આવી હતી: "(૧) સામાવાળાઓને સામાવાળાઓ દ્વારા વાજબી, બિન-ભેદભાવપૂર્ણ, બિન-મનસ્વી અને ખર્ચ આધારિત દરો વસૂલવાનો નિર્દેશ આપો. (૨) સામાવાળાઓને વસૂલવામાં આવતા અંતિમ ભાડાની વિગતવાર કાર્યપ્રણાલી પૂરી પાડવા અને અંતિમ ભાડું વાજબી, ખર્ચ આધારિત, બિન-મનસ્વી અને બિન-ભેદભાવપૂર્ણ છે તે સુનિશ્ચિત કરવા માટે જરૂરી હોય તેવા સહાયક દસ્તાવેજો અને અન્ય વિગતો સબમિટ કરવાનો નિર્દેશ આપો; (૩) સામાવાળાઓને વર્તમાન

પિટિશનના અંતિમ નિકાલ સુધી પિટિશનર નં. ૧ એસોસિએશનની સભ્ય હોટલોની ચેનલોને નિષ્ક્રિય ન કરવાનો નિર્દેશ આપો. (૪) ઉપરોક્ત અરજોના સંદર્ભમાં વચગાળાના, કામચલાઉ, એક્સ–પાર્ટી આદેશો પસાર કરો;"

અપીલકર્તા–હોટલ એન્ડ રેસ્ટોરન્ટ ઓનર્સ એસોસિએશન (વેસ્ટર્ન ઈન્ડિયા) એ પણ આવી જ અરજી નં. ૮૦(સી) ઓફ ૨૦૦૫ દાખલ કરી હતી. નિર્વિવાદપણે, ૪.૦૪.૨૦૦૫ ના રોજ, TDSAT દ્વારા 'તે તારીખે અસ્તિત્વમાં હોય તેવી યથાસ્થિતિ' જાળવી રાખવાનો નિર્દેશ આપતો વચગાળાનો આદેશ પસાર કરવામાં આવ્યો હતો.

આશરે ૨૯.૧૧.૨૦૦૫ ના રોજ, TRAI દ્વારા બીજો આદેશ જારી કરવામાં આવ્યો હતો જેમાં બ્રોડકાસ્ટર્સને ફુગાવાના કારણે વધેલા ચાર્જિસ (એટલે કે, સીલિંગ ચાર્જિસ + ૭%) ના વધુ ૪% વધારવાની પરવાનગી આપવામાં આવી હતી. નિર્વિવાદપણે, જોકે, સદર આદેશના અમલ પર સ્ટે આપવામાં આવ્યો હતો.

અપીલકર્તાઓ દ્વારા દાખલ કરવામાં આવેલી અરજીઓને ફગાવી દેતા, TDSAT એ ૧૭.૦૧.૨૦૦૬ ના તેના આદેશમાં અન્ય બાબતોની સાથે એવો અભિપ્રાય આપ્યો કે હોટલો ગ્રાહકો કે સબ્સ્ક્રાઇબર્સ નથી, અને જણાવ્યું: "૩૬. હવે આપણે એ પ્રશ્ન પર આવીએ છીએ કે શું ૨૬મી ડિસેમ્બર, ૨૦૦૩ ના TRAI નોટિફિકેશન દ્વારા નિર્ધારિત ટેરિફ પિટિશનર એસોસિએશનોના સભ્યોને લાગુ પડે છે કે કેમ. સદર

ટેરિફ ઓર્ડર તેના દાયરામાં નીચેના દ્વારા ચૂકવવાપાત્ર ચાર્જિસને આવરી લે છે (a) કેબલ ઓપરેટરને કેબલ સબ્સ્ક્રાઇબર્સ દ્વારા; (b) મલ્ટી સર્વિસ ઓપરેટરો/બ્રોડકાસ્ટર્સ (તેમની અધિકૃત વિતરણ એજન્સીઓ સહિત) ને કેબલ ઓપરેટરો દ્વારા; અને (c) બ્રોડકાસ્ટર્સ (તેમની અધિકૃત વિતરણ એજન્સીઓ સહિત) ને મલ્ટી સર્વિસ ઓપરેટરો દ્વારા. અમારી સમક્ષની પિટિશનમાં અમે શોધી કાઢ્યું છે કે વાણિજ્યિક સંબંધ એક તરફ પિટિશનર એસોસિએશનોના સભ્યો (એટલે કે, હોટલો, રેસ્ટોરન્ટ્સ વગેરે) અને બીજી તરફ કેબલ ઓપરેટરો અથવા બ્રોડકાસ્ટર્સ વચ્ચે છે. અમે પહેલાથી જ તારણ કાઢ્યું છે કે પિટિશનર એસોસિએશનોના સભ્યોને સબ્સ્ક્રાઇબર્સ અથવા ગ્રાહકો તરીકે ગણી શકાય નહીં. તેથી અમારો અભિપ્રાય છે કે TRAI નું ઉપરોક્ત ટેરિફ નોટિફિકેશન લાગુ પડશે નહીં. એવું લાગે છે કે TRAI ને ઘરેલું હેતુ માટે ટેરિફ નક્કી કરવાનું જરૂરી લાગ્યું છે. અમને લાગે છે કે વધુ સ્પષ્ટતા લાવવા અને આ સંબંધમાં ઉદ્ભવતા કોઈપણ સંઘર્ષો અને વિવાદોને ટાળવા માટે વ્યાપારી હેતુઓ માટે ટેરિફ નક્કી કરવું જરૂરી છે કે કેમ તે અંગે પણ રેગ્યુલેટરે વિચારવું જોઈએ. ૩૭. ઉપરોક્ત બાબતોને ધ્યાનમાં રાખીને, અમારો અભિપ્રાય છે કે સામાવાળાઓ પિટિશનર એસોસિએશનોના સભ્યોને તેમના મહેમાનો અથવા ગ્રાહકોના વાસ્તવિક ઉપયોગ માટે સિગ્નલો પ્રાપ્ત કરવા માટે વ્યાજબી શરતો પર અને TRAI દ્વારા આ સંબંધમાં ઘડવામાં આવેલા

નિયમો અનુસાર તેમની સાથે અથવા તેમના પ્રતિનિધિઓ સાથે કરાર કરવાની માંગ કરવાના તેમના અધિકારોની મર્યાદામાં છે."

અપીલકર્તાઓ, આમ, TRAI એક્ટની કલમ ૧૮ હેઠળ દાખલ કરાયેલી આ અપીલોમાં અમારી સમક્ષ છે.

અપીલકર્તાઓની રજૂઆતો અન્ય બાબતોની સાથે નીચે મુજબ છે: (૧) TRAI એક્ટની યોજનાને ધ્યાનમાં રાખીને; TDSAT તેના મૂળ અધિકારક્ષેત્રનો ઉપયોગ કરતી વખતે TRAI ને કોઈ ટેરિફ ઘડવા માટે કોઈ નિર્દેશ આપી શકે નહીં અને, આમ, તેના અનુસંધાનમાં અથવા તેને આગળ વધારવા માટે TRAI દ્વારા ઘડવામાં આવેલ ટેરિફ અધિકારક્ષેત્ર વિનાનું છે. (૨) TRAI દ્વારા ઘડવામાં આવેલ ટેરિફ ટેલિકોમ્યુનિકેશન સેવાઓ મેળવતા તમામ ગ્રાહકોને લાગુ પડતું હોવાથી, TDSAT એ એવો અભિપ્રાય આપવામાં ગંભીર ભૂલ કરી છે કે તે કોમર્શિયલ ગ્રાહકોને લાગુ પડશે નહીં. (૩) સદર અધિનિયમની યોજના અને તે હેઠળ કરવામાં આવેલા આદેશોને ધ્યાનમાં રાખીને TDSAT એ એવું ઠેરવવામાં સ્પષ્ટ ભૂલ કરી છે કે અપીલકર્તાઓ દ્વારા દાખલ કરવામાં આવેલી અરજીઓ જાળવવાપાત્ર ન હતી.

બીજી તરફ, બ્રોડકાસ્ટર્સ વતી હાજર રહેલા વકીલે રજૂઆત કરી: (૧) અપીલકર્તાઓ "ગ્રાહકોનું જૂથ" બનાવતા નથી જેથી તેઓ TRAI એક્ટની કલમ ૧૪(a)(ii) હેઠળ અરજી જાળવી શકે. (૨) ૧૫.૦૧.૨૦૦૪ નો ટેરિફ ઓર્ડર અને

ત્યારબાદના ૧.૧૦.૨૦૦૪ અને ૧.૧૨.૨૦૦૪ ના ટેરિફ ઓર્ડર જે "કેબલ ઓપરેટરો" ને "કેબલ સબ્સ્ક્રાઇબર્સ" દ્વારા ચૂકવવાપાત્ર સીલિંગ દરોની જોગવાઈ કરે છે તે અપીલકર્તાઓના વ્યક્તિગત સભ્યોને લાગુ પડે છે જેઓ વ્યાપારી હેતુ માટે તેનો ઉપયોગ કરે છે અને ગ્રાહકોને તેનું પ્રસારણ કરે છે. (૩) અપીલકર્તાઓના વ્યક્તિગત સભ્યો ૭.૦૩.૨૦૦૬ અને ૨૪.૦૩.૨૦૦૬ ના ટેરિફ ઓર્ડર દ્વારા સંચાલિત ન હોવાથી અને કોઈપણ સંજોગોમાં તેમના દ્વારા તેની માન્યતાને પડકારવામાં આવી ન હોવાથી, આ તમામ અપીલો હવે, તેથી, શૈક્ષણિક (academic) બની ગઈ છે. (૪) કોઈપણ સંજોગોમાં, ૧૫.૦૧.૨૦૦૪ ના ટેરિફ ઓર્ડરની શરતો મુજબ, અપીલકર્તાઓ ૨૬.૧૨.૨૦૦૩ ના રોજ પ્રવર્તમાન દરો ચૂકવવા અને સમયાંતરે બદલાતા દરો ચૂકવવા બંધાયેલા હતા. (૫) ફાઈવ–સ્ટાર હોટલો સદર ટેરિફ ઓર્ડરની જોગવાઈઓના અર્થમાં 'સબ્સ્ક્રાઇબર્સ' નથી. (૬) કેબલ ઓપરેટરોને કોમર્શિયલ સંસ્થાઓને કનેક્શન આપવા માટે અધિકૃત કરવામાં આવ્યા ન હોવાથી, વાદગ્રસ્ત ચુકાદામાં કોઈ ખામી શોધી શકાય નહીં. (૭) કોઈપણ સંજોગોમાં, બ્રોડકાસ્ટર્સે તેમના પોતાના અધિકૃત સપ્લાયરોની નિમણૂક કરી હોવાથી, હોટલ એસોસિએશનો માત્ર તેમની પાસેથી જ કનેક્શન લેવા બંધાયેલા હતા. (૮) અપીલકર્તાઓને કેબલ ઓપરેટરોના નામ જાહેર કરવાનો નિર્દેશ આપતો TDSAT દ્વારા નિર્દેશ જારી કરવામાં આવ્યો હોવા છતાં, તેઓ તેમ કરવામાં નિષ્ફળ ગયા હોવાથી, તેઓ કોઈપણ સમાન રાહત માટે હકદાર નથી.

આ અપીલોમાં વિચારણા માટે મૂળભૂત મહત્વના બે પ્રશ્નો ઊભા થાય છે, એટલે કે: (૧) શું અપીલકર્તા–એસોસિએશનના સભ્યો ગ્રાહકો છે અને, આ રીતે, TRAI એક્ટની કલમ ૧૪ ની શરતો મુજબ TDSAT ના અધિકારક્ષેત્રનો ઉપયોગ કરવા હકદાર હતા?

(૨) શું TRAI દ્વારા ૧૫.૦૧.૨૦૦૪ અને ૧.૧૦.૨૦૦૪ ના રોજ જારી કરાયેલા ટેરિફ ઓર્ડર અપીલકર્તા–એસોસિએશનના સભ્યો, એટલે કે હોટલોને એ આધાર પર લાગુ પડતા નથી કે તે વ્યાપારી સંસ્થાઓ છે?

TDSAT એ તેના વાદગ્રસ્ત ચુકાદામાં એવો અભિપ્રાય આપ્યો હતો કે હોટલો ગ્રાહકો કે સબ્સ્ક્રાઇબર્સ નથી. જોકે, તેણે અવલોકન કર્યું હતું કે હોટલ એસોસિએશનોના સભ્યો ડી ફેક્ટો (de facto) MSOs છે પરંતુ નોંધાયેલા ન હોવાથી તેમને તેનો કાનૂની દરજ્જો મળતો નથી.

કાનૂની મુદ્દાઓ પર આગળ વધતા પહેલાં, અમે TDSAT ના તારણોની નોંધ લઈએ જે નીચે મુજબ છે: (૧) અપીલકર્તા એસોસિએશનોના સભ્યો ૧૯૯૫ એક્ટ હેઠળ વિચાર્યા મુજબ સબ્સ્ક્રાઇબર્સ નથી. (૨) હોટલો/રેસ્ટોરન્ટ્સના દરેક રૂમને સબ્સ્ક્રાઇબર કહી શકાય. (૩) હોટલોના મેનેજમેન્ટને સબ્સ્ક્રાઇબર્સ કહી શકાય નહીં. તેવી જ રીતે, કેબલ ટેલિવિઝનનો ઉપયોગ કરતી વિવિધ રેસ્ટોરન્ટ્સને સબ્સ્ક્રાઇબર્સ તરીકે ગણી શકાય નહીં. (૪) કન્ઝ્યુમર પ્રોટેક્શન એક્ટ, ૧૯૮૬

(ટૂંકમાં "૧૯૮૬ એક્ટ") માં આપેલી "ગ્રાહક" (consumer) ની વ્યાખ્યાને ધ્યાનમાં રાખીને, વ્યાપારી હેતુઓ માટેના વપરાશકર્તાઓને બાકાત રાખવામાં આવ્યા હોવાથી, અપીલકર્તા–એસોસિએશનોના સભ્યો તેમના દ્વારા પ્રાપ્ત થતા સિગ્નલોના વપરાશકર્તા ન હોવાથી પિટિશનમાં માંગવામાં આવેલી રાહતના હેતુ માટે તેમને સબ્સ્ક્રાઇબર્સ અથવા ગ્રાહકો તરીકે ગણી શકાય નહીં. (૫) અપીલકર્તા–એસોસિએશનોના સભ્યો સબ્સ્ક્રાઇબર્સ અથવા ગ્રાહકો ન હોવાથી, ટેરિફ ઓર્ડર લાગુ પડશે નહીં.

TRAI એક્ટની કલમ ૧૧ TRAI ના કાર્યોની જોગવાઈ કરે છે. TRAI એક્ટની કલમ ૧૧ ની પેટા–કલમ (૧) નો ખંડ (a) TRAI ને તેમાં દર્શાવેલ બાબતો પર લાયસન્સરની વિનંતી પર અથવા સુઓ મોટુ (suo motu) ભલામણો કરવા સત્તા આપે છે. તેનો ખંડ (b) અન્ય બાબતોની સાથે સેવા પ્રદાતાઓ વચ્ચે ઇન્ટર–કનેક્ટિવિટીની નિયમો અને શરતો નક્કી કરવાની સત્તા આપે છે.

TRAI એક્ટની કલમ ૧૧ ની પેટા–કલમ (૨) માં એક નોન–ઓબસ્ટેન્ટે (non–obstante) કલમ છે જે એવી જોગવાઈ કરે છે કે TRAI સમયાંતરે સત્તાવાર ગેઝેટમાં સૂચિત આદેશ(ઓ) દ્વારા એવા દરો નક્કી કરી શકે છે કે જેના પર ભારતની અંદર અને ભારતની બહાર ટેલિકોમ્યુનિકેશન સેવાઓ સદર અધિનિયમ હેઠળ પૂરી પાડવામાં આવશે, જેમાં ભારતના બહારના કોઈપણ દેશમાં સંદેશા પ્રસારિત કરવામાં આવશે તે દરોનો પણ સમાવેશ થાય છે. તેની પેટા–કલમ (૨) સાથે જોડાયેલી

શરત TRAI ને સમાન ટેલિકોમ્યુનિકેશન સેવાઓ માટે અલગ–અલગ વ્યક્તિઓ અથવા વ્યક્તિઓના વર્ગ માટે અલગ–અલગ દરો સૂચિત કરવાની સત્તા આપે છે અને જ્યાં અગાઉ જણાવ્યા મુજબ અલગ–અલગ દરો નક્કી કરવામાં આવ્યા હોય ત્યાં TRAI તેના માટેના કારણો નોંધશે.

TRAI એક્ટની કલમ ૧૪ TDSAT તરીકે ઓળખાતા અપીલીય ટ્રિબ્યુનલની સ્થાપના માટે જોગવાઈ કરે છે. અન્ય બાબતોની સાથે TRAI એક્ટની કલમ ૧૪(a)(iii) ની શરતો મુજબ તે સેવા પ્રદાતા અને/અથવા ગ્રાહક વચ્ચેના કોઈપણ વિવાદનો ન્યાયનિર્ણય કરવા હકદાર છે. TRAI એક્ટ, કલમ ૧૪ સાથે જોડાયેલી શરત મુજબ, ૧૯૮૬ એક્ટની કલમ ૯ હેઠળ સ્થાપિત કન્ઝ્યુમર ડિસ્પ્યુટ્સ રિડ્રેસલ ફોરમ અથવા કન્ઝ્યુમર ડિસ્પ્યુટ્સ રિડ્રેસલ કમિશન અથવા નેશનલ કન્ઝ્યુમર રિડ્રેસલ કમિશન સમક્ષ જાળવવાપાત્ર વ્યક્તિગત ગ્રાહકની ફરિયાદને લગતી બાબતોના સંદર્ભમાં સદર ખંડની લાગુ પડવાની બાબતને બાકાત રાખે છે. કલમ ૧૪ નો ખંડ (b) TDSAT ને TRAI એક્ટ હેઠળ TRAI ના કોઈપણ નિર્દેશ, નિર્ણય અથવા આદેશ સામેની અપીલ સાંભળવાની અને તેનો નિકાલ કરવાની સત્તા આપે છે.

TDSAT, તેથી, બે અલગ અલગ અધિકારક્ષેત્રોનો ઉપયોગ કરે છે, એટલે કે, એક, મૂળ (original) અને બીજું, અપીલીય (appellate). તેના મૂળ અધિકારક્ષેત્રનો ઉપયોગ એ ન્યાયનિર્ણયનું કાર્ય છે જ્યારે તેનું અપીલીય કાર્ય TRAI ના આદેશ

સામેની અપીલ(લો) સાંભળવાનું છે જે આવશ્યકપણે ન્યાયનિર્ણયનું કાર્ય હોઈ શકે અથવા ન પણ હોઈ શકે.

અમે અગાઉ નોંધ્યું છે કે એસોસિએશનોના સભ્યો તેમના સંબંધિત કરારો અથવા સમજૂતીઓ હેઠળ અથવા કેબલ ઓપરેટરો મારફતે સામાવાળાઓ, બ્રોડકાસ્ટર્સ પાસેથી ટીવી સિગ્નલ લે છે. જ્યારે અગાઉના કિસ્સામાં, બ્રોડકાસ્ટર્સ અને હોટલના માલિકો વચ્ચે કરારની પ્રિવિટી (privity of contract) અસ્તિત્વમાં છે, ત્યારે હોટલના માલિકો નિર્વિવાદપણે MSOs ની વ્યાખ્યાના દાયરામાં આવશે નહીં. હોટલના માલિકો તેમના ગ્રાહકો/મહેમાનો માટે ટીવી સિગ્નલ લે છે. આમ કરતી વખતે, તેઓ અન્ય બાબતોની સાથે તેમના ગ્રાહકોને સેવાઓ પૂરી પાડે છે. હોટલનો માલિક તેના ગ્રાહકોને બેડ, ભોજન, પંખા, ટેલિવિઝન વગેરે જેવી વિવિધ સુવિધાઓ પૂરી પાડે છે. બોર્ડર્સને આવી સવલતો અથવા સુવિધાઓ આપવા માટે જોગવાઈ કરવી એ માલિક દ્વારા અતિથિને વેચાણ સમાન નથી. હોટલોના માલિકો બ્રોડકાસ્ટર્સ પાસેથી તે જ રીતે ટીવી સિગ્નલ લે છે જે રીતે તેઓ લાયસન્સધારકો પાસેથી વિદ્યુત ઉર્જાનો સપ્લાય લે છે. અતિથિ વિદ્યુત ઉપકરણનો ઉપયોગ કરી શકે છે. તે હોટલ દ્વારા તેને વીજળીનું વેચાણ કરતું નથી. તે હેતુ માટે, 'ગ્રાહક' અને 'સબ્સ્ક્રાઇબર' હોટલ અને તેનું મેનેજમેન્ટ જ રહેશે. તેવી જ રીતે, જો તમામ રૂમમાં ટેલિવિઝન સેટ પૂરો પાડવામાં આવે, જે મેનેજમેન્ટ દ્વારા સુવિધાના ભાગ રૂપે આપવામાં આવતી સેવાઓનો એક ભાગ હોય, જેના માટે મહેમાનો પાસેથી

અલગથી ચાર્જ લેવામાં આવતો નથી, તો તે હોટલમાં રોકાયેલા મહેમાનોને ગ્રાહકો અથવા સબ્સ્ક્રાઇબર્સમાં પરિવર્તિત કરતું નથી. તેઓનો બ્રોડકાસ્ટર્સ અથવા કેબલ ઓપરેટરો સાથે કોઈ ખાનગી કરાર નથી. બ્રોડકાસ્ટર્સ અથવા કેબલ ઓપરેટરોને મહેમાનોની ઓળખ ખબર હોતી નથી. અતિથિ ટીવી ન પણ જુએ અથવા વાસ્તવમાં રૂમ ખાલી રહી શકે છે પરંતુ હોટલના માલિકો દ્વારા બ્રોડકાસ્ટર્સ અથવા કેબલ ઓપરેટરો સાથેના કરાર હેઠળની રકમ બદલાતી નથી. અમે, તેથી, એવા અભિપ્રાયના છીએ કે અપીલકર્તાઓના એસોસિએશનોના સભ્યો ગ્રાહકો છે.

હોટલના માલિક દ્વારા અતિથિને ભોજન પૂરું પાડવું એ વેચાણ છે કે કેમ તે અંગેનો પ્રશ્ન ધ સ્ટેટ ઓફ પંજાબ વિ. મેસર્સ એસોસિએટેડ હોટેલ્સ ઓફ ઈન્ડિયા લિ., [૧૯૭૨] ૧ એસ.સી.સી. ૪૭૨ માં આ કોર્ટ સમક્ષ વિચારણા માટે આવ્યો હતો, જેમાં એવું ઠેરવવામાં આવ્યું હતું કે: "તો પછી જ્યારે કોઈ હોટલિયર તેની હોટલમાં મહેમાનને આવકારે છે ત્યારે વ્યવહારની પ્રકૃતિ અને પક્ષકારોનો ઈરાદો બરાબર શું છે? શું તે વ્યવહારમાં હોટલમાં તેના રોકાણ દરમિયાન તેને પીરસવામાં આવતા ભોજનમાં સમાવિષ્ટ ખોરાક તેને વેચવાનો ઈરાદો છે? એ વાત સમજવા જેવી છે કે આવા રોકાણ દરમિયાન એક સુસજ્જ હોટલે ગ્રાહકના રોકાણને આરામદાયક બનાવવા માટે ઘણી બધી સુવિધાઓ પૂરી પાડવી પડે છે. આવી સુવિધાઓ પૂરી પાડવામાં શું હોટલિયર અને તેનો ગ્રાહક દર વખતે જ્યારે કોઈ સુવિધા આપવામાં આવે છે ત્યારે અલગ અલગ કરારોમાં પ્રવેશે છે? જ્યારે કોઈ પ્રવાસી, પ્લેન કે

સ્ટીમ–શિપ દ્વારા, તેની મુસાફરી–ટિકિટ ખરીદે છે, ત્યારે તે વ્યવહાર તેના એક જગ્યાએથી બીજી જગ્યાએ જવા માટેનો હોય છે. જો, તે વ્યવહાર પાર પાડવાની પ્રક્રિયામાં, મુસાફરને પીણાં અથવા ભોજન અથવા સિગારેટ પૂરી પાડવામાં આવે છે, તો કોઈ એવું વિચારશે નહીં કે જ્યારે પણ તેમાંથી કોઈ પણ વસ્તુ આપવામાં આવે ત્યારે તે વ્યવહારમાં અલગ વેચાણ સામેલ છે. વ્યવહાર આવશ્યકપણે મુસાફરને તેના ગંતવ્ય સુધી પહોંચાડવાનો છે અને જો વહનના કરારના પાલનમાં તેને કંઈક પૂરું પાડવામાં આવે છે, તો આવો પુરવઠો ફક્ત તે સેવાઓ માટે આકસ્મિક છે, જે કરારની પેટર્ન અથવા પ્રકૃતિમાં ફેરફાર કરતો નથી. તેવી જ રીતે, જ્યારે લોન્ડ્રીમાં ધોવા માટે કપડાં આપવામાં આવે છે, ત્યારે ત્યાં એક વ્યવહાર છે જેમાં આવશ્યકપણે કામ અથવા સેવા શામેલ છે, અને જો લોન્ડ્રીમેન કપડાંમાં એક બટન ટાંકે છે જે પડી ગયું છે, તો તેમાં બટન અથવા દોરાનું કોઈ વેચાણ થતું નથી. સામગ્રીના આકસ્મિક ઉપયોગોને સંડોવતા આવા અસંખ્ય કિસ્સાઓ ટાંકી શકાય છે, જેમાંથી કોઈને પણ મુખ્ય વ્યવહારના ભાગ રૂપે વેચાણ સંડોવતું હોવાનું કહી શકાય નહીં."

નોર્ધન ઈન્ડિયા કેટરર્સ (ઈન્ડિયા) લિ. વિ. લેફ્ટનન્ટ ગવર્નર ઓફ દિલ્હી. [૧૯૭૮] ૪ એસ.સી.સી. ૩૬ માં બિન–રહેવાસીને ભોજન પૂરું પાડવું એ વેચાણ ન હોવાનું ઠેરવવામાં આવ્યું હતું. સદર નિર્ણયની સમીક્ષા કરાવવાનો પ્રયાસ કરવામાં આવ્યો હતો પરંતુ આ કોર્ટે મેસર્સ નોર્ધન ઈન્ડિયા કેટરર્સ (ઈન્ડિયા) લિ.

વિ. લેફ્ટનન્ટ ગવર્નર ઓફ દિલ્હી, [૧૯૮૦] ૨ એસ.સી.સી. ૧૬૭ માં તે દલીલને ફગાવી દીધી હતી.

એમ કહેવું એક વાત છે કે TDSAT ૧૯૮૬ એક્ટ હેઠળ આવરી લેવામાં આવેલી બાબતના સંદર્ભમાં તેના મૂળ અધિકારક્ષેત્રનો ઉપયોગ કરશે નહીં પરંતુ એમ કહેવું બીજી વાત છે કે એસોસિએશનોના સભ્યો બિલકુલ ગ્રાહકો નથી. TRAI એક્ટની કલમ ૧૪ ના ખંડ (a) હેઠળની અરજીને બાકાત રાખવા માટે ૧૯૮૬ એક્ટની જોગવાઈઓનો સંદર્ભ આપવામાં આવ્યો છે. જ્યારે અધિકારક્ષેત્ર છીનવી લેવાની વાત હોય, ત્યારે તેનું કડક અર્થઘટન આવશ્યક છે. જે બાકાત રાખવામાં આવ્યું છે તે વ્યક્તિગત ગ્રાહકની ફરિયાદ છે, ગ્રાહકોના જૂથની નહીં. આમ, નિર્વિવાદપણે, TDSAT સેવા પ્રદાતા સામે ગ્રાહકોના જૂથ દ્વારા કરાયેલી ફરિયાદ સાંભળવા માટે હકદાર રહેશે.

તેથી, એવો દાવો કરવો વ્યર્થ છે કે ૧૯૮૬ એક્ટની કલમ ૨(૧)(d) માં સમાવિષ્ટ 'ગ્રાહક' ની વ્યાખ્યા આ પ્રકારના કેસમાં આકર્ષિત થશે. અમે શ્રી અશોક દેસાઈની એ રજૂઆત સ્વીકારવા અસમર્થ છીએ કે, ૧૯૮૬ એક્ટની કલમ ૨(૧)(d) ની શરતો મુજબ 'ગ્રાહક' માં એવી વ્યક્તિનો સમાવેશ થતો નથી કે જે કોઈપણ વ્યાપારી હેતુ માટે માલ અથવા સેવાઓ મેળવે છે, તેથી હોટલો 'ગ્રાહક' ની વ્યાખ્યામાં આવશે નહીં. શ્રી દેસાઈની સદર રજૂઆત, અમારા મતે, સંપૂર્ણપણે ગેરસમજભરી છે. મોર્ગન સ્ટેનલી મ્યુચ્યુઅલ ફંડ વિ. કાર્તિક દાસ, [૧૯૯૪] ૪ એસ.સી.સી. ૨૨૫ પર

આધાર રાખવામાં આવ્યો છે જેમાં એવો અભિપ્રાય આપવામાં આવ્યો હતો કે 'ગ્રાહક' શબ્દનો અર્થ ઉપરોક્ત વ્યાખ્યામાં વ્યાપક રીતે જણાવવામાં આવ્યો હતો જેથી ઉત્પાદનની સાંકળના અંતે માલ અથવા સેવાઓનો ઉપયોગ કરનાર કોઈપણ વ્યક્તિનો સમાવેશ કરી શકાય. સદર નિર્ણયનો અહીં કોઈ અમલ થતો નથી.

૩૧.૧૨.૨૦૦૪ ના જાહેરનામામાં 'ગ્રાહક' ને વ્યાખ્યાયિત કરવામાં આવ્યો છે. તેણે સામાન્ય કેબલ ગ્રાહક અને કોમર્શિયલ કેબલ ગ્રાહક વચ્ચે કોઈ ભેદ પાડ્યો ન હતો. TRAI એ પોતે તેના કન્સલ્ટેશન પેપરમાં એવું જણાવ્યું છે: "ટીવી ચેનલોના બ્રોડકાસ્ટિંગ અને વિતરણ અંગેની ભલામણોમાં ઓથોરિટીએ એ પણ સંકેત આપ્યો હતો કે ફુગાવા માટે સમાયોજન કરવા માટે સીલિંગની સમયાંતરે સમીક્ષા કરવામાં આવશે. એવું પણ જણાવવામાં આવ્યું હતું કે ભાવ નિયમન માત્ર અસ્થાયી હોવાનો હેતુ છે અને જલદી એવા પુરાવા મળે કે ચોક્કસ વિસ્તારમાં અસરકારક સ્પર્ધા અસ્તિત્વમાં છે, ત્યારે ભાવ નિયમન પાછું ખેંચી લેવામાં આવશે. ટેરિફ ઓર્ડરમાં "કેબલ સબ્સ્ક્રાઇબર્સ" શબ્દોને વ્યાખ્યાયિત કરવામાં આવ્યા ન હતા અને સામાન્ય કેબલ ગ્રાહક અને કોમર્શિયલ કેબલ ગ્રાહક વચ્ચે કોઈ સ્પષ્ટ ભેદ પાડવામાં આવ્યો ન હતો."

વધુમાં, ૩૧.૧૨.૨૦૦૪ ના રોજ TRAI દ્વારા જારી કરાયેલ ધ રજીસ્ટર ઓફ ઈન્ટરકનેક્ટ એગ્રીમેન્ટ્સ (બ્રોડકાસ્ટિંગ એન્ડ કેબલ સર્વિસીસ) રેગ્યુલેશન, ૨૦૦૪ માં 'ગ્રાહક' ની વ્યાખ્યા આપવામાં આવી છે. આવા નિયમો TRAI એક્ટની કલમ

૩૬ ની શરતો મુજબ બનાવવામાં આવ્યા હોવાથી, તેમાં વ્યાખ્યાયિત 'ગ્રાહક' શબ્દનો અર્થ દેશમાં કોઈપણ બ્રોડકાસ્ટિંગ સેવાનો સબ્સ્ક્રાઇબર હોય તેવી કોઈપણ વ્યક્તિ છે, જે અમારા મતે, ૧૯૮૬ એક્ટ હેઠળના 'ગ્રાહક' ની વ્યાખ્યા પર પ્રભુત્વ ધરાવશે.

જોકે, અમારું ધ્યાન ૧.૧૦.૨૦૦૪ ના ટેરિફ ઓર્ડર સાથે જોડાયેલ એક્સપ્લેનેટરી મેમોરેન્ડમ તરફ દોરવામાં આવ્યું હતું. તેમાં માત્ર એવી ભલામણ કરવામાં આવી હતી કે સબ્સ્ક્રાઇબર્સ માટે દરોમાં એકરૂપતા હોવી શક્ય નથી પરંતુ એમાં કોઈ વિવાદ નથી કે કોમર્શિયલ ગ્રાહકોને TRAI એક્ટના દાયરાની બહાર કાઢવામાં આવ્યા નથી. એવું બની શકે કે અન્ય કેટલાક ક્ષેત્રોમાં, ઉદાહરણ તરીકે, વીજળી અથવા પાણીમાં, ઘરેલું ગ્રાહકો અથવા કોમર્શિયલ ગ્રાહકો માટે અલગ–અલગ ટેરિફ અસ્તિત્વમાં હોય પરંતુ એ વાત નિર્વિવાદ છે કે સદર આવશ્યક ચીજવસ્તુઓના ટેરિફ કાયદા હેઠળ નક્કી કરવામાં આવે છે. જ્યાં સુધી, TRAI પોતે ગ્રાહકો અને ગ્રાહકો વચ્ચે કોઈ ભેદ પાડતું નથી અને અલગ–અલગ ટેરિફ નક્કી કરતું નથી, ત્યાં સુધી કોમર્શિયલ યુઝર્સ/સબ્સ્ક્રાઇબર્સની શ્રેણીને ઓળખી કાઢવી જેથી TRAI એક્ટની લાગુ પડવાની બાબતને બાકાત રાખી શકાય, તે પ્રશ્ન ઊભો થતો નથી અને થઈ શકે નહીં. ૨૦૦૪ ના ટેરિફ ઓર્ડરમાં "કેબલ સબ્સ્ક્રાઇબર્સ" શબ્દોને વ્યાખ્યાયિત કરવામાં આવ્યા ન હતા અને આમ, સામાન્ય કેબલ ગ્રાહક અને કોમર્શિયલ કેબલ ગ્રાહક વચ્ચે કોઈ સ્પષ્ટ ભેદ પાડવામાં આવ્યો ન હતો.

એમ કહેવું એક વાત છે કે કદાચ TDSAT દ્વારા કરવામાં આવેલા અવલોકનોના અનુસંધાનમાં અથવા તેને આગળ વધારવા માટે TRAI આવો તફાવત પાડવાની જરૂરિયાતને ઓળખે છે પરંતુ તે માટે અંતિમ નિર્ણય લેવાનો હજુ બાકી છે. ૭.૦૩.૨૦૦૬ નું જાહેરનામું વચગાળાના પગલા તરીકે જારી કરવામાં આવ્યું છે. સદર જાહેરનામાને કારણે, બ્રોડકાસ્ટર્સને દરો વધારવાથી મનાઈ કરવામાં આવી છે. જ્યાં સુધી આ બાબતમાં અંતિમ નિર્ણય ન આવે ત્યાં સુધી, માત્ર અપીલકર્તા એસોસિએશનોના સભ્યો જ નહીં પરંતુ મોટી સંખ્યામાં સમાન કોમર્શિયલ સબ્સ્ક્રાઇબર્સ પણ સુરક્ષિત રહેશે.

એ વાત નિર્વિવાદ છે કે ટીવી સિગ્નલ સપ્લાયની પ્રકૃતિ અલગ અને ભિન્ન નથી. તે ઘરેલું ગ્રાહકો અને કોમર્શિયલ ગ્રાહકો બંને માટે સમાન છે.

એમ કહેવું એક વાત છે કે ટીવી સિગ્નલનો વ્યાપારી હેતુ માટે ઉપયોગ થઈ રહ્યો છે પરંતુ તે એક એવો પ્રશ્ન છે જેને TRAI એ સ્વતંત્ર રીતે અને TRAI એક્ટની કલમ ૧૧(૨) હેઠળની તેની સત્તાના ઉપયોગમાં સંબોધવાનો છે. આજ દિન સુધી આવું ન કરવામાં આવ્યું હોવાથી, અમારા મતે, એવો દાવો કરી શકાય નહીં કે કોમર્શિયલ ગ્રાહક એ ગ્રાહક નથી.

૧૯૯૫ એક્ટની કલમ ૨(i) માં 'સબ્સ્ક્રાઇબર' ની વ્યાખ્યા એવી વ્યક્તિ તરીકે કરવામાં આવી છે કે જે કેબલ ટેલિવિઝન નેટવર્કના સિગ્નલો તે દ્વારા કેબલ

ઓપરેટરને દર્શાવેલ સ્થળે મેળવે છે, અન્ય કોઈ વ્યક્તિઓને આગળ પ્રસારિત કર્યા વિના.

અપીલકર્તા–એસોસિએશનોના સભ્યો કડક અર્થમાં (stricto sensu) અન્ય કોઈપણ વ્યક્તિને સિગ્નલોનું પુનઃપ્રસારણ કરતા નથી. તે માત્ર તેના પોતાના મહેમાનોને સેવાઓ ઉપલબ્ધ કરાવે છે, જેનો બીજા શબ્દોમાં અર્થ થાય છે પોતાની જાતને. જો TRAI એક્ટ હેઠળ સબ્સ્ક્રાઇબર તરીકે મેનેજમેન્ટ દ્વારા પૂરી પાડવામાં આવતી સુવિધાઓ હોટલના બોર્ડરને આપવામાં આવતી અન્ય સુવિધાઓથી અવિભાજ્ય હોય, તો તે હોટલના દરેક રૂમમાં સેવાઓ ઉપલબ્ધ કરાવવાને કારણે સબ્સ્ક્રાઇબર બની રહે છે. તે કેબલ ટેલિવિઝન નેટવર્કના સિગ્નલો અન્ય કોઈપણ વ્યક્તિઓને પ્રસારિત કરતું નથી. TRAI એક્ટ અને તે હેઠળ કરાયેલા વિવિધ આદેશોને સુમેળભર્યા અને હેતુપૂર્ણ અર્થઘટન આપવાના હેતુથી સંયુક્ત રીતે વાંચવા જરૂરી છે.

શ્રી દેસાઈ દ્વારા એવો દાવો કરવાનો પ્રયાસ કરવામાં આવ્યો છે કે ૧૯૮૬ એક્ટ એક સંલગ્ન (cognate) કાયદો છે. TRAI એક્ટની કલમ ૨(૨) જોગવાઈ કરે છે કે સદર અધિનિયમમાં ઉપયોગમાં લેવાયેલા અને વ્યાખ્યાયિત ન થયેલા પરંતુ ઈન્ડિયન ટેલિગ્રાફ એક્ટ, ૧૮૮૫ અથવા ઈન્ડિયન વાયરલેસ ટેલિગ્રાફી એક્ટ, ૧૯૩૩ માં વ્યાખ્યાયિત શબ્દો અને અભિવ્યક્તિઓના અર્થ તે કાયદાઓમાં તેમને આપવામાં આવેલા અર્થો સમાન રહેશે. આમ, માત્ર એવા શબ્દોના અર્થ કે જે TRAI

એક્ટ હેઠળ વ્યાખ્યાયિત નથી પરંતુ તે કાયદાઓ હેઠળ વ્યાખ્યાયિત છે તેને ધ્યાનમાં લઈ શકાય છે. વધુમાં એ વાત જાણીતી છે કે એક કાયદામાં આપેલ શબ્દની વ્યાખ્યાનો ઉપયોગ બીજા કાયદામાં સમાન શબ્દના અર્થઘટન માટે માર્ગદર્શિકા તરીકે કરી શકાતો નથી, ખાસ કરીને એવા કિસ્સામાં જ્યાં કાયદાઓ અલગ–અલગ હેતુઓ માટે ઘડવામાં આવ્યા હોય.

હરિ ખેમુ ગવલી વિ. ડેપ્યુટી કમિશનર ઓફ પોલીસ, બોમ્બે અને અન્ય, AIR (૧૯૫૬) SC ૫૫૯ માં આ કોર્ટની બંધારણીય બેંચે જણાવ્યું હતું: "...આ કોર્ટ દ્વારા વારંવાર કહેવામાં આવ્યું છે કે અન્ય કાયદાઓ સંબંધિત નિર્ણયોના સંદર્ભમાં કોઈ એક કાયદાની જોગવાઈઓ પર નિર્ણય લેવો સલામત નથી જે સમાન (in pari materia) ન હોય."

મેસર્સ MSCO. પ્રાઈવેટ લિ. વિ. યુનિયન ઓફ ઈન્ડિયા અને અન્ય, [૧૯૮૫] ૧ એસ.સી.સી. ૫૧ માં, આ કોર્ટે ઠેરવેલ કે: "૪. 'ઉદ્યોગ' અભિવ્યક્તિના ઘણા અર્થો છે. તેનો અર્થ થાય છે 'કૌશલ્ય', 'ચાતુર્ય', 'નિપુણતા', 'પરિશ્રમ', 'વ્યવસ્થિત કાર્ય અથવા શ્રમ', 'ઉત્પાદક કળામાં નિયમિત રોજગાર', 'ઉત્પાદન સંસ્થા' વગેરે. પરંતુ કાયદા અથવા કાનૂની દસ્તાવેજમાં આવતા કોઈ શબ્દનું અર્થઘટન કરતી વખતે તે જ દસ્તાવેજમાં કોઈ વ્યાખ્યા ન હોય તો તેને તે જ અર્થ આપવો જોઈએ જે તે સામાન્ય બોલચાલમાં પ્રાપ્ત કરે છે અથવા તે અર્થમાં સમજાય છે જેમાં કાયદા અથવા કાનૂની દસ્તાવેજના વિષયથી પરિચિત લોકો તેને સમજે છે. કોઈ શબ્દનું

અન્ય કાયદા અથવા કાનૂની દસ્તાવેજમાં તેની વ્યાખ્યા અનુસાર અર્થઘટન કરવું જોખમી છે અને તેનાથી પણ વધુ જ્યારે આવો કાયદો અથવા કાનૂની દસ્તાવેજ કોઈ સંલગ્ન વિષય સાથે કામ કરતો ન હોય..."

મહેશ્વરી ફિશ સીડ ફાર્મ વિ. ટી.એન. ઈલેક્ટ્રીસીટી બોર્ડ અને અન્ય, [૨૦૦૪] ૪ એસ.સી.સી. ૭૦૫ માં, આ કોર્ટે અલગ–અલગ નિર્ણયોમાં નોંધ્યા મુજબ 'કૃષિ' ના વિવિધ અર્થો અંગે ઠેરવેલ કે: "૯...ચુકાદાનું વાંચન દર્શાવે છે કે કેટલાક સત્તામંડળોની તપાસ કરીને, શબ્દકોશો દ્વારા આપવામાં આવેલા અર્થ અને સામાન્ય બોલચાલમાં શબ્દ કેવી રીતે સમજાય છે તે શોધી કાઢીને સંશોધન કરવામાં આવ્યું છે. કોર્ટે ઠેરવ્યું કે 'કૃષિ' શબ્દને વિવિધ શબ્દકોશોમાં સંકુચિત અર્થમાં અને વ્યાપક અર્થમાં વ્યાખ્યાયિત કરવામાં આવ્યો છે. સંકુચિત અર્થમાં કૃષિ એટલે ખેતરની ખેતી. વ્યાપક અર્થમાં તે જમીનને લગતી તમામ પ્રવૃત્તિઓનો સમાવેશ કરે છે જેમાં બાગાયત, વનીકરણ, પશુધન સંવર્ધન અને ઉછેર, ડેરી, માખણ અને ચીઝ બનાવવું, પશુપાલન વગેરે સામેલ છે. કોઈ ચોક્કસ કેસમાં 'કૃષિ' શબ્દનો સંકુચિત કે વ્યાપક અર્થ અપનાવવો જોઈએ કે કેમ તે માત્ર વિવિધ કાયદાઓની જોગવાઈઓ પર જ આધારિત નથી જેમાં તે જોવા મળે છે, પરંતુ દરેક કેસની હકીકતો અને સંજોગો પર પણ આધાર રાખે છે. એક કાયદામાં આપેલ શબ્દની વ્યાખ્યા બીજા કાયદામાં સમાન શબ્દના અર્થઘટન માટે માર્ગદર્શિકા પૂરી પાડતી નથી અને ઘણા

કાયદાઓમાં જે અર્થમાં શબ્દ સમજવામાં આવ્યો છે તે સામાન્ય રીતે શબ્દને કેવી રીતે સમજવો જોઈએ તેના પર કોઈ પ્રકાશ ફેંકતો નથી."

ટાટા કન્સલ્ટન્સી સર્વિસીસ વિ. સ્ટેટ ઓફ એ.પી., [૨૦૦૫] ૧ એસ.સી.સી. ૩૦૮ માં, આ કોર્ટે ઠેરવેલ કે: "૪૦. કોપીરાઈટ એક્ટ અને સેલ્સ ટેક્સ એક્ટ પણ સમાન (in pari materia) કાયદાઓ નથી અને તેથી અગાઉના કાયદામાં સમાવિષ્ટ વ્યાખ્યાનો પછીના કાયદામાં ઉપયોગ થવો જોઈએ નહીં. [જુઓ જગતરામ આહુજા વિ. કમિશનર ઓફ ગિફ્ટ–ટેક્સ, હૈદરાબાદ]. ૪૧. સમાવેશ અથવા સંદર્ભની ગેરહાજરીમાં, તે સ્થાપિત છે કે અન્ય કાયદામાં તેની વ્યાખ્યા અનુસાર શબ્દનું અર્થઘટન કરવું માન્ય નથી અને તેનાથી પણ વધુ જ્યારે તે કોઈ સંલગ્ન વિષય સાથે કામ કરતું ન હોય..."

આ કોર્ટના ડેપ્યુટી ચીફ કંટ્રોલર ઓફ ઈમ્પોર્ટ્સ એન્ડ એક્સપોર્ટ્સ, ન્યૂ દિલ્હી વિ. કે.ટી. કોસલરામ અને અન્ય, [૧૯૭૦] ૩ એસ.સી.સી. ૮૨ ના નિર્ણય પર આધાર રાખવામાં આવ્યો છે જેમાં ઈન્ડિયન ટેરિફ એક્ટ, ૧૯૩૪ ની જોગવાઈઓને ઈમ્પોર્ટ્સ એન્ડ એક્સપોર્ટ્સ કંટ્રોલ એક્ટ, ૧૯૪૭ હેઠળ આપવામાં આવેલા આયાત લાયસન્સનું અર્થઘટન કરવા માટે સહાય માટે બોલાવવામાં આવી હતી એ આધાર પર કે બંને ભારત સરકારની મોટી આયાત યોજના સંબંધિત છે. તે કેસમાં, કેન્દ્ર સરકારે ઈમ્પોર્ટ્સ એન્ડ એક્સપોર્ટ્સ કંટ્રોલ એક્ટ હેઠળ ઈમ્પોર્ટ્સ કંટ્રોલ ઓર્ડર બનાવ્યો હતો. અનુસૂચિ I, ભાગ V માં આઇટમ નં. ૬૭(૧) માં પ્રિન્ટિંગ પ્રેસના

અસંખ્ય વિવિધ ઘટકો હતા જે ઈન્ડિયન ટેરિફ એક્ટની આઇટમ નં. ૭૨(૨) ને અનુરૂપ હતા જે કસ્ટમ ડ્યુટી સંબંધિત કાયદાને એકીકૃત કરે છે. આ કોર્ટે એવો અભિપ્રાય આપ્યો હતો કે જોકે શબ્દકોશના અર્થો શબ્દના સામાન્ય અર્થને સમજવામાં મદદરૂપ થાય છે પરંતુ તે એવી પરિસ્થિતિને નિયંત્રિત કરી શકતા નથી જ્યાં કાયદાઓ અથવા દસ્તાવેજની યોજના સંપૂર્ણ રીતે ધ્યાનમાં લેવામાં આવે ત્યારે કંઈક અંશે અલગ અર્થ સ્પષ્ટપણે વ્યક્ત કરે છે. તે હકીકતની પરિસ્થિતિમાં, એવો અભિપ્રાય આપવામાં આવ્યો હતો કે: "....કોઈ કાયદા અથવા કરારને તેની શબ્દ–વ્યુત્પત્તિ આધારિત કાપકૂપની પ્રક્રિયા દ્વારા વિભાજીત કરીને અને શબ્દોને તેમના સંદર્ભમાંથી અલગ કર્યા પછી દરેક શબ્દને કોશકારો દ્વારા આપવામાં આવેલી કોઈ ચોક્કસ વ્યાખ્યા આપીને અને પછી તે વ્યાખ્યાઓના આધારે દસ્તાવેજનું પુનઃનિર્માણ કરવું એ હંમેશા સુરક્ષિત રસ્તો નથી. આપેલ દસ્તાવેજમાં શબ્દો અને શબ્દસમૂહો સાથે કયો ચોક્કસ અર્થ જોડવો જોઈએ તે સામાન્ય રીતે સંદર્ભ, વિષયની પ્રકૃતિ, લેખકનો હેતુ અથવા ઈરાદો અને પ્રાપ્ત કરવાના ઉદ્દેશ્ય પર તેમને એક અથવા અન્ય માન્ય અર્થ આપવાની અસર પરથી એકત્રિત કરવામાં આવે છે. શબ્દો છેવટે બોલનાર અથવા લેખકના વિચારને વ્યક્ત કરવા માટેના માધ્યમ તરીકે જ વપરાય છે અને તેથી, શબ્દોનું અર્થઘટન સ્વાભાવિક રીતે એવી રીતે થવું જોઈએ કે તે સંપૂર્ણ સંદર્ભની વિચારણા પર ઉદ્ભવતા વિચાર સાથે બંધબેસતું હોય. દરેક

શબ્દ એ માત્ર એક પ્રતીક છે જે એક અથવા સંખ્યાબંધ વસ્તુઓ માટે વપરાઈ શકે છે...."

શ્રી મીનાક્ષી મિલ્સ લિ. વિ. યુનિયન ઓફ ઈન્ડિયા, [૧૯૭૪] ૧ એસ.સી.સી. ૪૬૮ માં, કોટન ટેક્સટાઈલ્સ સેસ એક્ટ, ૧૯૪૮ અને કોટન ટેક્સટાઈલ્સ કંપનીઝ (મેનેજમેન્ટ ઓફ અંડરટેકિંગ્સ એન્ડ લિક્વિડેશન ઓર રિકન્સ્ટ્રક્શન) એક્ટ, ૧૯૬૭ ને સંલગ્ન કાયદાઓ તરીકે ઠેરવવામાં આવ્યા હતા.

TRAI એક્ટ અને ૧૯૮૬ એક્ટ સમાન (in pari materia) નથી. તેઓ અલગ–અલગ હેતુઓ માટે ઘડવામાં આવ્યા છે અને તે બાબતને ધ્યાનમાં રાખીને સિલ્ક લિ. વિ. ટેક્સટાઈલ્સ કમિટી અને અન્ય, [૧૯૮૯] સપ્લ ૧ એસ.સી.સી. ૧૬૮ નો ચુકાદો પણ વર્તમાન કેસમાં લાગુ પડશે નહીં.

બ્રોડકાસ્ટર્સ અને કેબલ ઓપરેટરો વચ્ચે થયેલા કેટલાક કથિત કરારો પર મજબૂત આધાર રાખવામાં આવ્યો છે અને એવો દાવો કરવામાં આવ્યો છે કે કેબલ ઓપરેટરોને માત્ર ખાનગી રહેણાંક ઘરો અથવા ખાનગી રહેણાંક બહુ–એકમના આવાસોને સિગ્નલ સપ્લાય કરવા માટે અધિકૃત કરવામાં આવ્યા હતા અને કોમર્શિયલ વપરાશકર્તાઓને નહીં. TDSAT એ તે પાસામાં ઊંડાણપૂર્વક વિચાર કર્યો નથી. આવા કરારો અસ્તિત્વમાં છે તેનો ગંભીરતાથી વિવાદ કરવામાં આવ્યો

છે. કોઈપણ સંજોગોમાં આવો પ્રશ્ન અમારા દ્વારા તપાસી શકાય નહીં કારણ કે કેબલ ઓપરેટરો આ અપીલોમાં પક્ષકારો નથી.

અમે, તેથી, એવા અભિપ્રાયના છીએ કે એવો દાવો કરવો યોગ્ય નહીં હોય કે કોમર્શિયલ કેબલ સબ્સ્ક્રાઇબર્સ TRAI ના નિયમનકારી અધિકારક્ષેત્રની બહાર રહેશે. જો આવો દાવો સ્વીકારવામાં આવે, તો જે હેતુ અને ઉદ્દેશ્ય માટે TRAI એક્ટ ઘડવામાં આવ્યો હતો તે નિષ્ફળ જશે. TDSAT, અત્યંત આદર સાથે, તેથી, એવો અભિપ્રાય આપવામાં યોગ્ય ન હતું કે વધુ સ્પષ્ટતા લાવવા અને આ સંબંધમાં ઉદ્ભવતા કોઈપણ સંઘર્ષો અને વિવાદોને ટાળવા માટે વ્યાપારી હેતુઓ માટે ટેરિફ નક્કી કરવું જરૂરી છે કે કેમ તે અંગે પણ રેગ્યુલેટરે વિચારવું જોઈએ.

તેના મૂળ અધિકારક્ષેત્રનો ઉપયોગ કરતી વખતે, ફરીથી આદર સાથે, TDSAT એ આવા અવલોકનો કરવા જોઈતા ન હતા. આ કોર્ટે કે. કંકરથનમ્મા અને અન્ય વિ. સ્ટેટ ઓફ આંધ્ર પ્રદેશ, [૧૯૬૪] ૬ એસ.સી.આર. ૨૯૪ ના પૃષ્ઠ ૨૯૮ પર, ઠેરવેલ કે: "...જ્યાં પણ કોઈ કાયદા દ્વારા અધિકારક્ષેત્ર આપવામાં આવે છે અને આવું અધિકારક્ષેત્ર માત્ર તેમાં સમાવિષ્ટ અમુક નિર્દિષ્ટ શરતો પર જ આપવામા આવે છે, તે એક સાર્વત્રિક સિદ્ધાંત છે કે અધિકારક્ષેત્ર બનાવવા અને વધારવા માટે તે શરતોનું પણ પાલન થવું જોઈએ, અને જો તેનું પાલન ન થાય તો અધિકારક્ષેત્ર ઉદ્ભવતું નથી..."

તે પણ સારી રીતે સ્થાપિત છે કે જ્યારે કોઈ સત્તાનો ચોક્કસ રીતે ઉપયોગ કરવાનો હોય, ત્યારે તેનો તે જ રીતે ઉપયોગ થવો જોઈએ અથવા બિલકુલ ન થવો જોઈએ. TDSAT એ તેના અપીલીય અધિકારક્ષેત્રનો ઉપયોગ ન કર્યો હોવાથી, અમારા મતે, તે ન તો કોઈ નિર્દેશ આપી શકે કે ન તો TRAI તેનું પાલન કરી શકે. [જુઓ મોહિન્દર સિંઘ ગિલ અને અન્ય વિ. ધ ચીફ ઈલેક્શન કમિશનર, ન્યૂ દિલ્હી અને અન્ય, AIR (૧૯૭૮૦ SC ૮૫૧, કમિશનર ઓફ પોલીસ વિ. ગોરધનદાસ ભાનજી, AIR (૧૯૫૨) SC ૧૬, હિન્દુસ્તાન પેટ્રોલિયમ કોર્પોરેશન લિ. વિ. ડેરિયસ શાપુર ચેનાઈ, [૨૦૦૫] ૭ એસ.સી.સી. ૬૨૭ અને આર.એસ. ગર્ગ વિ. સ્ટેટ ઓફ યુ.પી. અને અન્ય, (૨૦૦૬) ૭ સ્કેલ ૪૦૫].

અમને, જોકે, ખાતરી છે કે TRAI એક્ટની કલમ ૧૧ ની પેટા–કલમ (૨) હેઠળ તેના અધિકારક્ષેત્રનો ઉપયોગ કરતી વખતે સદર અવલોકનોથી પ્રભાવિત થયા વિના સ્વતંત્ર રીતે તેના અધિકારક્ષેત્રનો ઉપયોગ કરવા આગળ વધશે. તેણે સ્વતંત્ર રીતે પોતાનું મન લગાવવું જોઈએ.

એ સાચું હોઈ શકે કે TRAI એ તેના ૭.૩.૨૦૦૬ ના ટેરિફ ઓર્ડરમાં સામાન્ય કેબલ સબ્સ્ક્રાઇબર્સ અને કેબલ સબ્સ્ક્રાઇબર્સને અલગથી વ્યાખ્યાયિત કરવાનો પ્રયાસ કર્યો હતો પરંતુ તેને હજુ અંતિમ સ્વરૂપે અપનાવવાનો બાકી છે. તે નિર્ણાયક નથી. નવો ટેરિફ નક્કી કરતી વખતે તેણે બાબતના તમામ પાસાઓને ધ્યાનમાં લેવા

જોઈએ. તેણે માત્ર તેના ઔચિત્યના સંદર્ભમાં જ નહીં પરંતુ તેની કાર્યક્ષમતાના સંદર્ભમાં પણ નવેસરથી મન લગાવવું જોઈએ.

TRAI વ્યાપક અધિકારક્ષેત્રનો ઉપયોગ કરે છે. તેનું અધિકારક્ષેત્ર માત્ર ટેરિફ નક્કી કરવાનું જ નથી પરંતુ સેવાઓ પૂરી પાડવા માટેના નિયમો અને શરતો નક્કી કરવાનું પણ છે. પ્રાથમિક દૃષ્ટિએ, તે ધોરણો અને તે રીત અને પદ્ધતિ નક્કી કરી શકે છે જેમાં ગ્રાહકને સેવાઓ મળશે.

રેગ્યુલેટરની ભૂમિકા વિવિધ હોઈ શકે છે. એક નિયમન ખર્ચ, બિન–ભેદભાવપૂર્ણ ધોરણે સેવાનો પુરવઠો, પુરવઠાની રીત અને પદ્ધતિ, સમાન રમતનું મેદાન પૂરું પાડતી વાજબી સ્પર્ધા માટે જોગવાઈઓ કરવા, ગ્રાહકોના હિતનું રક્ષણ, ઈજારાશાહીની રોકથામ માટે જોગવાઈ કરી શકે છે. કેબલ ઓપરેટરો મારફતે પૂરી પાડવામાં આવતી સેવાઓને પણ માન્યતા આપવામાં આવી છે. આમ, નિયમો બનાવતી વખતે, ઘણા પરિબળોને ધ્યાનમાં લેવા જરૂરી છે. ક્ષેત્રના ખેલાડીઓમાંથી કોઈ એકના હિતને ધ્યાનમાં રાખીને અન્ય લોકોના હિતને હવામાં ઉડાવી શકાય નહીં.

અમે એ નોંધી શકીએ છીએ કે ૨૦૦૪ નો ટેરિફ ઓર્ડર જે ૧૫.૦૧.૨૦૦૪ થી અમલમાં આવ્યો હતો તે મુજબ ૨૬.૧૨.૨૦૦૩ ના રોજ પ્રવર્તમાન કિંમત નીચે મુજબના ચૂકવવાપાત્ર ચાર્જિસના સંદર્ભમાં સીલિંગ હોવી જોઈએ: (a) કેબલ

ઓપરેટરને કેબલ સબ્સ્ક્રાઇબર્સ દ્વારા; (b) મલ્ટી સર્વિસ ઓપરેટરો/બ્રોડકાસ્ટર્સ (તેમની અધિકૃત વિતરણ એજન્સીઓ સહિત) ને કેબલ ઓપરેટરો દ્વારા; અને (c) બ્રોડકાસ્ટર્સ (તેમની અધિકૃત વિતરણ એજન્સીઓ સહિત) ને મલ્ટી સર્વિસ ઓપરેટરો દ્વારા.

જ્યારે તેના દ્વારા હોટલ અને રેસ્ટોરન્ટ એસોસિએશનના સભ્યોનું રક્ષણ થશે, ત્યારે ૭.૦૩.૨૦૦૬ નો ટેરિફ ઓર્ડર બધાને સુરક્ષિત કરે છે કારણ કે તેની શરતો મુજબ ધ ટેલિકોમ્યુનિકેશન (બ્રોડકાસ્ટિંગ એન્ડ કેબલ) સર્વિસીસ (સેકન્ડ) ટેરિફ ઓર્ડર, ૨૦૦૪ ની કલમ ૨ ના પેટા–ખંડ (f) ની જગ્યાએ નીચે મુજબ મૂકવામાં આવ્યું હતું: "(૧) કોમર્શિયલ કેબલ સબ્સ્ક્રાઇબર્સ સિવાયના અન્ય તમામ માટે, ૨૬મી ડિસેમ્બર ૨૦૦૩ ના રોજ પ્રવર્તમાન લેખિત/મૌખિક કરારને આધારે એક પક્ષ દ્વારા બીજા પક્ષને ચૂકવવાપાત્ર દરો (કર સિવાય). ૨૬મી ડિસેમ્બર ૨૦૦૩ ના રોજ પ્રવર્તમાન લેખિત/મૌખિક કરારમાં લાગુ પડતો સિદ્ધાંત, "દરો" શબ્દનો વ્યાપ નક્કી કરવા માટે લાગુ થવો જોઈએ (૨) કોમર્શિયલ કેબલ સબ્સ્ક્રાઇબર્સ માટે, ૧લી માર્ચ ૨૦૦૬ ના રોજ પ્રવર્તમાન લેખિત/મૌખિક કરારને આધારે એક પક્ષ દ્વારા બીજા પક્ષને ચૂકવવાપાત્ર દરો (કર સિવાય). ૧લી માર્ચ ૨૦૦૬ ના રોજ પ્રવર્તમાન લેખિત/મૌખિક કરારમાં લાગુ પડતો સિદ્ધાંત, "દરો" શબ્દનો વ્યાપ નક્કી કરવા માટે લાગુ થવો જોઈએ"

આમ, તે બંને પરિસ્થિતિઓને આવરી લે છે.

હવે એમાં કોઈ વિવાદ નથી, જેવું કે TRAI દ્વારા જારી કરાયેલ એક્સપ્લેનેટરી મેમોરેન્ડમ પરથી જણાશે કે વચગાળાનું રક્ષણ કોમર્શિયલ ગ્રાહકો સુધી પણ લંબાવવામાં આવ્યું છે.

એવો દાવો કરવામાં આવ્યો છે કે ફ્રીઝ/સીલિંગ ઓર્ડર નવી ચેનલોને અથવા જ્યાં ફ્રી ચેનલોને પે ચેનલોમાં રૂપાંતરિત કરવામાં આવે તેવા કિસ્સામાં લાગુ પડતો નથી. જોકે, TDSAT એ સદર પ્રશ્ન પર વિચાર કર્યો નથી.

પસાર થવા માટે સૂચિત આદેશને ધ્યાનમાં રાખીને, અમે સદર પ્રશ્ન પહેલીવાર નિર્ધારિત કરવાનો ઈરાદો રાખતા નથી. અમે નોંધી શકીએ છીએ કે, થોડા સિવાય, હોટલ એસોસિએશનોના સભ્યોએ બ્રોડકાસ્ટર્સ સાથે સીધો કરાર કર્યો છે. શ્રી વેણુગોપાલ સંમત છે કે હોટલના તે તમામ માલિકો કે જેમણે 'હેડ એન્ડ' ગોઠવ્યું છે તેઓ ૧.૧૦.૨૦૦૪ ના રોજ ચૂકવવાપાત્ર રકમની ચૂકવણી ચાલુ રાખશે. જો કોઈ બાકી રકમ હોય, તો તે આજથી આઠ અઠવાડિયાની અંદર ક્લિયર થવી જોઈએ. જ્યાં સુધી કેબલ ઓપરેટરો મારફતે સિગ્નલ લઈ રહેલા લોકોનો સવાલ છે, કેટલીક વિવાદિત હકીકતો હોવાને ધ્યાનમાં રાખીને અને વધુમાં એ હકીકતને ધ્યાનમાં રાખીને કે તેઓએ ૩૧૪ હોટલો અને કેટલીક રેસ્ટોરન્ટ્સ સિવાય કેબલ ઓપરેટરોના નામ જાહેર કર્યા નથી, તેઓ સંપૂર્ણ યાદી પ્રદાન કરી શકે છે.

અમે, તેથી, નિર્દેશ આપીએ છીએ કે જે સભ્યો કેબલ ઓપરેટરો દ્વારા સિગ્નલ લઈ રહ્યા છે તેઓએ આજથી ત્રણ અઠવાડિયાની અંદર TDSAT દ્વારા નિર્દેશિત વિગતો જાહેર કરવી. કેબલ ઓપરેટરોને, જો TDSAT નિર્દેશ આપે તો, પક્ષકારો તરીકે અને/અથવા તેમાંના કેટલાકને પ્રતિનિધિઓની ક્ષમતામાં જોડી શકાય છે. કેબલ ઓપરેટરો મારફતે સપ્લાય લેતા લોકોના સંબંધમાં આ બાબત TDSAT ને મોકલવામાં આવે છે. પક્ષકારો માટે વધારાના પુરાવા રજૂ કરવા ખુલ્લું રહેશે. જ્યાં સુધી TDSAT દ્વારા કોઈ યોગ્ય આદેશ પસાર કરવામાં ન આવે ત્યાં સુધી, વચગાળાના પગલા તરીકે, અપીલકર્તા–હોટલ એન્ડ રેસ્ટોરન્ટ એસોસિએશનના સભ્યો અને હોટલ એસોસિએશનના જે સભ્યો કેબલ ઓપરેટરો મારફતે સપ્લાય લઈ રહ્યા છે તેઓ ૭.૦૩.૨૦૦૬ ના આદેશની શરતો મુજબ ચૂકવણી કરશે પરંતુ તે TDSAT દ્વારા પસાર કરવામાં આવનાર અંતિમ આદેશને આધીન રહેશે. અન્ય તમામ માહિતી, જો કોઈ હોય, જેવું TDSAT દ્વારા નિર્દેશિત કરવામાં આવે, તે પૂરી પાડવામાં આવશે.

૧૯મી ઓક્ટોબર, ૨૦૦૬ ના રોજ, અમે નીચેનો આદેશ પસાર કર્યો હતો: "એવું જણાય છે કે અમારા ૨૮.૪.૨૦૦૬ ના આદેશ દ્વારા, આ કોર્ટની બેંચે નિર્દેશ આપ્યો હતો કે તે તારીખે અસ્તિત્વમાં હોય તેવી યથાસ્થિતિ જાળવી રાખવામાં આવશે. બારમાં એવું જણાવવામાં આવ્યું છે કે સદર આદેશના અનુસંધાનમાં અને તેને આગળ વધારતા TRAI ટેલિકોમ રેગ્યુલેટરી ઓથોરિટી ઓફ ઈન્ડિયા એક્ટની કલમ

૧૧ ની શરતો મુજબ ટેરિફ ઘડવા માટેની પ્રક્રિયાઓ હાથ ધરી રહ્યું નથી. અમારી સમક્ષ TRAI વતી હાજર રહેલા વિદ્વાન વકીલ શ્રી સંજય કપૂરે રજૂઆત કરી હતી કે TRAI એ પહેલેથી જ કન્સલ્ટેશન પેપર જારી કર્યા છે અને ટેરિફ ઘડવાની પ્રક્રિયા આજથી એક મહિનાની અંદર પૂરી થવાની સંભાવના છે.

અમે અમારા સદર ૨૮.૪.૨૦૦૬ ના આદેશમાં ફેરફાર કરીને TRAI ને ટેરિફ ઘડવા માટેની પ્રક્રિયા હાથ ધરવાનો નિર્દેશ આપીએ છીએ. આમ કરતી વખતે, તેણે સદર અધિનિયમની કલમ ૧૧ હેઠળ તેના અધિકારક્ષેત્રનો સ્વતંત્ર રીતે ઉપયોગ કરવો જોઈએ અને આ અસર માટે TDSAT દ્વારા કરવામાં આવેલા કોઈપણ અવલોકન પર આધાર રાખવો જોઈએ નહીં. તે કહેવાની જરૂર નથી કે સદર ટેરિફ ઘડવા માટે જરૂરી તમામ પ્રક્રિયાઓનું પાલન કરવામાં આવશે. અમારા ધ્યાન પર લાવવામાં આવ્યું છે કે કન્સલ્ટેશન પેપરમાં પણ TDSAT દ્વારા કરવામાં આવેલી ભલામણોના કેટલાક સંદર્ભો આપવામાં આવ્યા છે. અગાઉ જારી કરાયેલા અમારા નિર્દેશોને ધ્યાનમાં રાખીને નવું કન્સલ્ટેશન પેપર જારી કરવાની જરૂર નથી. અમે, જોકે, સ્પષ્ટ કરીએ છીએ કે વાસ્તવિક ટેરિફ ઘડવામાં સદર અધિનિયમની કલમ ૧૧ ની જોગવાઈઓનું પાલન કરવામાં આવશે અને તેના સંબંધમાં નિર્ધારિત તમામ પ્રક્રિયાઓનું અનુસરણ કરવામાં આવશે. અમે વધુમાં નિર્દેશ આપીએ છીએ કે યથાસ્થિતિની મંજૂરીના આદેશના કારણે, અમે ફોજદારી કાર્યવાહી પર સ્ટે આપ્યો નથી."

અમે તેનો પુનરોચ્ચાર કરીએ છીએ.

જો TRAI ટેરિફ ઘડે છે, તો અપીલકર્તા–એસોસિએશનોના સભ્યો તેની સામે અપીલ કરવા હકદાર રહેશે. તે તરફની તમામ રજૂઆતો ખુલ્લી રાખવામાં આવે છે. અપીલ ઉપરોક્ત અવલોકનો અને નિર્દેશો સાથે મંજૂર કરવામાં આવે છે. કોઈ ખર્ચ નથી.

બી.કે. અપીલ મંજૂર કરાઈ.

==========

વિષય: હોટલ અને રેસ્ટોરન્ટના સભ્યો TRAI કાયદા હેઠળ 'ગ્રાહકો' (consumers) છે અને તેમને ટેરિફ નિયમો લાગુ પડે છે.

==========

અસ્વીકરણ: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઇ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

DISCLAIMER: The translated judgment in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/ her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgment shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.